

II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 10. maja 2007

o državni pomoči C 2/06 (ex N 405/05) Grčije za shemo prostovoljnega predčasnega upokojevanja družbe OTE

(notificirano pod dokumentarno številko C(2007) 1436)

(Besedilo v grškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2008/722/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

(1) Z dopisom z dne 11. avgusta 2005 so grški organi priglasili načrtovani finančni prispevek Grčije k shemi prostovoljnega predčasnega upokojevanja, ki jo nekaterim kategorijam svojih zaposlenih ponuja družba OTE.

(2) Z dopisom z dne 23. septembra 2005 je Komisija zahtevala dodatne podatke v zvezi s priglašnim ukrepom. Grški organi so zaprosili za podaljšanje, ki je bilo

odobreno, in nato predložili dodatne podatke z dopisom, ki ga je Komisija prejela dne 9. novembra 2005. Grški organi so 22. decembra 2005 dopolnili svoj navedeni odgovor z dodatnimi podatki.

(3) Z dopisom z dne 8. februarja 2006 je Komisija sporočila Grčiji, da bo sprožila postopek v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES glede zadevnega ukrepa in zaprosila za posredovanje podatkov o različnih zadevah.

(4) Odločitev Komisije, da sproži formalni postopek preiskave, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je pozvala zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe.

(5) Grčija je 3. maja 2006 predložila svoje pripombe in podatke, zahtevane z navedeno odločbo. Dodatne podatke je posredovala 14. julija 2006, 2. avgusta 2006 in 3., 5., 6. in 9. oktobra 2006.

(6) Komisija je 31. julija 2006 prejela pripombe ene zainteresirane stranke, ki je zahtevala anonimnost, in jih poslala Grčiji, ki ji je bila dana možnost odgovora.

⁽¹⁾ UL C 151, 29.6.2006, str. 2.

⁽²⁾ Glej opombo 1.

- (7) Grčija je 18. oktobra 2006 posredovala svoj odgovor glede pripomb, ki jih je posredovala navedena zainteresirana stranka. S privolitvijo Grčije je Komisija poslala zadevni odgovor zainteresirani stranki.

II. PODROBEN OPIS POMOČI

1. Prejemnik

- (8) Helenska telekomunikacijska organizacija (OTE) je bila ustanovljena leta 1949 in je delniška družba, ki kotira na Atenski borzi ter na Newyorški (NYSE) in Londonski borzi (LSE).
- (9) Družba OTE je bila do popolne liberalizacije grškega telekomunikacijskega trga 1. januarja 2001 edini ponudnik storitev fiksne glasovne telefonije in telekomunikacijskega omrežja v Grčiji, vključno z lokalnimi, medkrajevnimi in mednarodnimi komunikacijskimi storitvami. Danes je OTE prisotna v skoraj vseh segmentih širšega trga za elektronske komunikacije (fiksne, mobilne, internetne, pomorske in satelitske komunikacije) kot omrežni operater in ponudnik storitev.
- (10) Po popolni liberalizaciji v januarju 2001 in sledečem vstopu drugih operaterjev elektronskih komunikacij na trg, je tržni delež OTE za (fiksne) glasovne klice postopno padel s 94 % v letu 2002 na 73 % ob koncu leta 2005⁽³⁾. Padec tržnega deleža in širši tehnološki trendi, kot je zamenjava fiksne telefonije z mobilno telefonijo, so tudi vzrok za padec stalnega prihodka OTE za okoli 3,4 milijarde EUR v letu 2001 na okoli 2,6 milijarde EUR v letu 2005. Upad prihodka ni bil sorazmeren z upadom operativnih stroškov in v letu 2004 je družba prvič v svoji zgodovini zabeležila poslovno izgubo. Kljub temu OTE ostaja vodilni operater pri ponudbi fiksnih glasovnih storitev in ima skoraj monopolni položaj kot edini ponudnik dostopovnega omrežja na trgu fiksne telefonije⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Glej Letno poročilo družbe OTE za leto 2005, na spletni strani http://www.ote.gr/english/investorrelations/Files/OteAnnualReport05English_Final.pdf

⁽⁴⁾ V skladu z zadnjim poročilom Komisije o izvajanju „je bilo v septembru 2005 24 pooblaščenih operaterjev za fiksno glasovno telefonijo, od katerih jih je 13 ponujalo storitve fiksne glasovne tehnologije preko najetega ali lastnega omrežja. To vključuje prvotnega operaterja in ne operaterjev, ki so prodajni posredniki ali dobavitelji predplačniških storitev. Čeprav je prvotni operater še vedno zelo močan na trgu fiksne telefonije, je bilo doseženega nekaj pomembnega napredka k večji konkurenci, kar se kaže v dejstvu, da je tržni delež prihodkov prvotnega operaterja za maloprodajni trg padel z 85 % v decembru 2003 na 76 % v decembru 2004, medtem ko so bili na trgu še trije drugi operaterji, ki so skupaj s prvotnim operaterjem pokrivali 90 % trga“: glej Prilogo k Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, „Pravna ureditev in trgi evropskih elektronskih komunikacij 2005“ (Enajsto poročilo) COM(2006) 68 konč., str. 120, http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/doc/implementation_enforcement/annualreports/11threport/sec_2006_193-vol1.pdf

- (11) Liberalizacije trga elektronskih komunikacij v Grčiji 1. januarja 2001 ni spremljala popolna privatizacija družbe OTE. V času uradnega obvestila je grška država imela 38-odstotni delež osnovnega kapitala družbe, ostali kapital je bil v lasti grških institucionalnih vlagateljev (12 %), mednarodnih vlagateljev (29 %), Hellenic Exchangeable Finance S.C.A. (11 %) in širše javnosti (10 %). Avgusta 2005 je Hellenic Exchangeable Finance s prenosom zamenljivih obveznic prodala svoj 11-odstotni delež v družbi OTE grški državi. 7. septembra 2005 je grška država prodala 10-odstotni delež v OTE in znižala svoj delež na 38,7 %.

- (12) Kljub popolni liberalizaciji in delni privatizaciji trga so za OTE še vedno veljavni zakoni in sindikalni sporazumi, sprejeti pred liberalizacijo. Posledično je pri pravnem okviru, ki velja za OTE, nekaj posebnosti v primerjavi s skupno zakonodajo, ki velja za tekmece OTE. Zlasti (a) zaposleni pri OTE imajo dejansko status stalno zaposlenih⁽⁵⁾ in (b) OTE ima dodatne stroške dela, in sicer, višje prispevke za socialno varnost za delodajalce in delojemalce, višje plače za nižje kvalificirane delavce in višja nadomestila v primeru upokojitve. Glavni vidiki ureditve delovnega prava, ki velja za OTE, so določeni v uvodnih izjavah 13 in 18.

2. Ureditev delovnega prava, ki velja za OTE

- (13) Za OTE še vedno veljajo številni posebni zakoni in „kolektivne pogodbe o zaposlitvi“, ki so bile sprejete pred liberalizacijo leta 2001 in ki se razlikujejo od trenutne delovne zakonodaje, ki velja za druge družbe z omejeno odgovornostjo v Grčiji. Obveznosti OTE do svojih zaposlenih uravnavajo zlasti (a) grško delovno pravo, (b) kolektivne pogodbe o zaposlitvi med OTE in sindikatom zaposlenih (OME-OTE), predvsem pred liberalizacijo trga, ter (c) splošni statut o zaposlovanju družbe OTE.
- (14) Delovno pravo, ki velja za OTE, kaže več posebnosti v primerjavi z običajnimi predpisi.

⁽⁵⁾ Varnost, ki jo imajo stalno zaposleni pri OTE, izhaja iz člena 2(2)(b) Zakona št. 2257/94, ki ratificira splošni statut OTE. V skladu s členoma 2 in 17 statuta družba OTE ne more enostransko prekiniti pogodbe o zaposlitvi. To pomeni, da OTE ne more prosto delovati na trgu, tako da odloča, kateri zaposleni morajo zapustiti delovno mesto, ali da jih enostransko prisili, da zapustijo delovno mesto, po tem, ko jim je bilo ponujeno pravno nadomestilo.

- (15) Prvič, vsi zaposleni pri OTE imajo dejansko kvazi status stalno zaposlenih. Člena 2 in 17 splošnega statuta o zaposlovanju določata, da družba OTE ne more enostransko prekiniti pogodbe o zaposlitvi, da bi zmanjšala delovno silo. Glede na grški zakon št. 2257/1994 imajo določbe splošnega statuta o zaposlovanju družbe OTE enak zavezujoč učinek kot vsak drugi grški zakon. Posledično se delovni status zaposlenih pri OTE ne more spremeniti brez njihove privolitve in sprejetja zakonodaje, ki spremembo uveljavlja.
- (16) Drugič, OTE mora plačati prispevke za socialno varnost za zaposlene, najete pred 31. decembrom 1992 ⁽⁶⁾, po cenah, ki presegajo cene, določene v skladu s splošnimi zakoni socialnega in delovnega prava. Pri OTE so prispevki za delodajalca ali delavca okoli 25 % oziroma 11 %, medtem ko so prispevki v zasebnem sektorju samo okoli 13,33 % oziroma 6,67 %. Za delavce, zaposlene po 1. januarju 1993, so prispevki za socialno varnost podobni prispevkom v zasebnem sektorju.
- (17) Tretjič, veljavni splošni statut o zaposlovanju prepoveduje povišanje plač, razen na podlagi uradne izobrazbe zaposlenega in delovne dobe v podjetju. OTE zato ne more povišati plač na podlagi produktivnosti zaposlenega in/ali dosežkov. V skladu s preteklimi pogodbami s sindikati imajo novi kadri višje začetne plače v primerjavi z zasebnim sektorjem, medtem ko izkušeni vodstveni delavci prejemajo nižje plače.
- (18) Družba OTE mora plačati višja enkratna izplačila za upokojitev v skladu z veljavnim pravnim okvirom. Zaposleni v OTE prejmejo ob upokojitvi dve enkratni izplačili pavšalnega zneska: (a) enkratni pavšalni znesek, ki ga določa zakon, v višini 11,6-kratnega zneska zadnje bruto mesečne plače, in (b) enkratni pavšalni znesek, o katerem se družba OTE pogaja s sindikati in ki ne presega 20 100 EUR plus 9 bruto mesečnih plač (v primerjavi z 9,6 plače v primeru zasebnih podjetij).
- (20) Ob upokojitvi so zaposleni pri OTE upravičeni do pokojnine v skladu s pogoji, ki jih določa zakonodaja o socialni varnosti, ki se nanaša na številne posebne pokojninske sklade, vključno s pokojninskim skladom OTE. To pomeni, da so zaposleni pri OTE upravičeni do polne pokojnine, to je približno 80 % njihove končne plače. Osnovno pokojnino plača javni zavarovalni sklad za zaposlene pri OTE (TAP-OTE) ⁽⁷⁾. Pomožna javna zavarovalna shema, ki upravlja „Sklad družbe OTE za pomoč“, zagotavlja pomožno pokojnino, ki znaša največ 20 % končne plače. Splošna pokojnina (80 %) in pomožna pokojnina (20 %) sta vključeni v zakonodajo, zato ju mora družba OTE obvezno plačati.

4. Prestrukturiranje družbe OTE in shema prostovoljnega upokojevanja

- (21) Družba OTE je maja 2004 na podlagi raziskave, ki jo je izvedelo svetovalno podjetje McKinsey, in za zagotovitev dolgoročne sposobnosti preživetja podjetja sprejela paket ukrepov za prestrukturiranje, katerih glavni element je shema prostovoljnega upokojevanja („SPU“). OTE želi z SPU zmanjšati število stalno zaposlenih in imeti možnost zaposlovati novo usposobljeno osebje, ki ne bo več imelo statusa stalno zaposlenih.
- (22) V družbi OTE je trenutno zaposlenih okoli 16 000 ljudi, ki imajo zagotovljeno zaposlitev. McKinseyeva raziskava je pokazala, da bi družba OTE lahko poslovala in omogočala enake storitve s približno 30 % manj zaposlenih. Z raziskavo se je tudi poudarila potreba po zaposlovanju usposobljenega osebja, ki je sposobno delati na področju IT, novih tehnologij, trženja, financ in regulativnih vprašanj. Delovna neprožnost družbe OTE deloma izhaja tudi iz povprečne starosti zaposlenih (47 let) in dejstva, da ima samo nizek odstotek trenutno zaposlenih (19 %) univerzitetno ali višjo izobrazbo.
- (23) Odprava statusa stalno zaposlenih za sedanje osebje družbe OTE – s čimer bi se družbi OTE omogočilo, da zmanjša delovno silo, kot vsako drugo podjetje – bi po mnenju grških organov povzročila resne pravne ustavne pomisleke in je bila zato izločena kot nerealistična možnost. Glede na status stalno zaposlenih pri OTE, ki ga trenutno določa zakonodaja, je bilo zmanjšanje

3. Shema upokojevanja

- (19) Zaposleni pri OTE se morajo upokojiti, ko (a) imajo 35 let delovne dobe ali (b) ko imajo 30 let delovne dobe in dopolnijo starost 58 let ali (c) ko dopolnijo starost 62 let in imajo minimalno delovno dobo po zakonu, to je 15 let ali 4 500 delovnih dni. Zaposleni, ki so upravičeni do pokojnine, vendar še niso dopolnili zahtevane starosti za upokojitev, lahko nadaljujejo delo, dokler ne dosežejo zahtevane starosti.

⁽⁶⁾ Ta kategorija obsega 84 % vseh zaposlenih v podjetju.

⁽⁷⁾ Glavni pokojninski sklad za zaposlene pri OTE je TAP-OTE. TAP-OTE je neodvisna pravna oseba, pravno urejena kot vsi drugi pokojninski skladi v Grčiji. Ima nadzorni svet, upravo, proračun in finančni oddelek. Vključuje zaposlene pri OTE in zaposlene pri drugih podjetjih. Deli se na oddelek za pokojnine in oddelek za zdravstvo. Poleg TAP-OTE obstaja tudi pomožni sklad. Pomožni sklad družbe OTE ima dve shemi, shemo pomoči in pomožno shemo zavarovanja. Zaposleni pri OTE so upravičeni do pokojnine na podlagi grške zakonodaje o socialni varnosti, ki velja za vse javne sklade, kot je TAP-OTE. Glavne in pomožne pokojnine so po grškem zakonu obvezne.

delovne sile mogoče samo s privolitvijo sindikata delavcev (OME-OTE). Zato sta se OTE in sindikat podjetja februarja 2005 naprej dogovorila o SPU, pod pogojem, da vlada sprejme zakonodajo, s katero bo imela shema zavezujoč učinek. Maja 2005 je družba OTE s sindikatom podpisala tudi dodatno kolektivno pogodbo o zaposlitvi, po kateri novo osebje ne bo več imelo statusa stalno zaposlenih.

- (24) Ustrezna zakonodaja je bila sprejeta 14. julija 2005 (Zakon št. 3371/2005), sporazum o SPU med družbo OTE in sindikatom je bil dokončno izoblikovan 20. julija 2005. OTE je potrebovala tak pravni okvir, da bi lahko zaposlenim omogočila možnost zgodnje upokojitve in zaposlila novo osebje (okoli 1 200 ljudi) po običajnem delovnem pravu (tj. brez statusa stalno zaposlenih).
- (25) Zaposlenim, ki bodo leta 2012 dosegli zahtevano upokojitveno starost, tj. 58 let, in ki bodo imeli 30 let delovne dobe ali 35 let delovne dobe ali ki bodo dosegli 62 let in imeli 15 let delovne dobe, je bila ponujena pravica do predčasne upokojitve. Upoštevala bi se preostala leta delovne dobe („hipotetična leta“) zaposlenih, ki bi želeli izkoristiti možnost predčasne upokojitve, in ti bi bili upravičeni do takojšnjih izplačil pokojnine. Osnova za izračun glavnih in pomožnih pokojnin in dveh enkratnih izplačil pavšalnih zneskov za upokojitev, ena s strani OTE in druga iz pomožnega sklada, je priznanje največ osmih hipotetičnih let delovne dobe.
- (26) Drugi zaposleni, ki so pred upokojitvijo in že izpolnjujejo splošne zahteve za polno pokojnino, bi bili upravičeni do samo enega enkratnega zneska v višini od 5 000 EUR do 30 000 EUR ⁽⁸⁾.
- (27) Po navedbah grških organov so morali biti pogoji trenutne SPU bolj ugodni kot podobni ukrepi za predčasno upokojevanje iz preteklosti, da se zagotovi čim številčnejše sodelovanje zaposlenih ⁽⁹⁾.
- (29) V členu 74 Zakona je določeno, da lahko stalno zaposleni pri OTE, ki izpolnjujejo zakonsko predpisano starost za upokojitev do 31. decembra 2012, zahtevajo takojšnjo prekinitev delovnega razmerja in hkrati dobivajo polno pokojnino, kot bi jo dobili, če bi pri OTE ostali do tega datuma. Za ta namen se zaposlenim prizna toliko hipotetičnih let delovne dobe, kot jih potrebujejo glede na glavno in pomožno pokojnino. Po prekinitvi delovnega razmerja so zaposleni upravičeni do takojšnjega izplačila pokojnine, izračunane na ta način.
- (30) Stroške, ki nastanejo zaradi priznanja hipotetične delovne dobe v zvezi s prispevki zaposlenih in delodajalca za polno pokojnino, ter stroške, ki nastanejo zaradi pokojnin, ki jih dodeli TAP-OTE, bodo krili OTE in grški organi. Stroške, povezane s pomožno pokojnino in izplačili pavšalnih zneskov, pa v celoti krije OTE.
- (31) Na podlagi člena 74(4) Zakona št. 3371/2005 bodo grški organi nakazali 4 % osnovnega kapitala OTE v TAP-OTE. Vrednost prispevka grške države v SPU je izračunana tako, da se celotno število delnic (490 582 879) v OTE pomnoži s 4 % in s trenutno vrednostjo delnice družbe OTE na grški borzi. Po zakonu je minister za gospodarstvo in finance pooblaščen, da podpiše pogodbe, ki se nanašajo na navedeni prenos in določajo pravice grške države v zvezi s temi delnicami, vključno s pravico grške države, da ponovno kupi delnice, če to želi (nakupna opcija), ter tudi obveznostjo, da to stori, če bi pokojninski sklad potreboval denar za vložitev glavnice za pokojninske pravice iz SPU (prodajna opcija), po končni ceni na dan neprofitnega prenosa. Izvedbeni ukrepi in druge podrobnosti o izvedbi teh možnosti še niso bile določene, dokler Komisije ne poda ocene.

6. Stroški SPU in vrednost finančnega prispevka Grčije

- (28) Dne 14. julija 2005, po sklenitvi sporazuma med OTE in sindikati o izvajanju SPU, je grški parlament sprejel Zakon št. 3371/2005. Člen 74 tega Zakona SPU uveljavlja pravni učinek in določa finančni prispevek države k shemi.
- (32) V obvestilu so grški organi pojasnili, da bi stroški SPU na podlagi pričakovanega odhoda 6 000 zaposlenih znašali okoli 1,5 milijarde EUR v obdobju sedmih let (tj. od leta 2005 do leta 2012), z glavnimi stroški od leta 2005 do leta 2007. Leta 2005 so bili pričakovani stroški sheme ocenjeni na okoli 500 milijonov EUR. Ob tekočih cenah bi stroški znašali okoli 1,2 milijarde EUR ⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Zaposleni, ki imajo že 30 let delovne dobe in so upravičeni do pokojnine, ne bodo upravičeni do upoštevanja hipotetičnih let, tj. polne pokojnine, ampak do dodatnih spodbud.

⁽⁹⁾ Prejšnjo shemo za predčasno upokojevanje je sprejelo samo okoli 75 % zaposlenih, kar je zelo nizek odstotek.

⁽¹⁰⁾ Po navedbah grških organov je bila čista sedanja vrednost izračunana na podlagi 7,83-odstotne diskontne stopnje in kaže tehtano povprečje stroškov kapitala (WACC) družbe OTE, kot je določeno s tremi finančnimi analitičnimi poročili iz leta 2005.

- (33) Grški organi so 20. decembra 2005 obvestili Komisijo, da je skupno 5 525 zaposlenih predložilo veljavno vlogo v predpisanem času za sodelovanje v SPU, kar je približno 90 % prvotno predvidenega zmanjšanja delovne sile. Ne glede na dejstvo, da bo točen znesek znan šele, ko bodo vse vloge v celoti obdelane in podrobno ocenjene, grški organi ocenjujejo, da bodo celotni stroški SPU znašali okoli 1,1 milijarde EUR (ali okoli 863 milijonov EUR po neto sedanjih vrednostih).
- (34) Kot je navedeno zgoraj, Grčija svoj delež prispeva v obliki prenosa 4-odstotnega deleža v družbi na pokojninski sklad TAP-OTE.
- (35) Na podlagi borznega tečaja družbe OTE na dan objave Zakona (14. julija 2005) je bila vrednost 4-odstotnih delnic države za prenos na pokojninski sklad okoli 315 milijonov EUR. Glede na dejstvo, da bo vrednost delnic določena na dan prenosa, bo morda prispevek države višji. Od julija 2005 se je borzni tečaj OTE dvignil z okoli 16 EUR v juliju 2005 na okoli 23 EUR do sredine januarja 2006 in padel na okoli 22 EUR v začetku februarja 2007.

7. Utemeljitev grških organov

- (36) Grški organi trdijo, da prispevek države k SPU ne pomeni državne pomoči. Pri zagotavljanju finančnih sredstev za SPU je grška država delovala kot zasebni vlagatelj. Nadalje je državni finančni prispevek družbo OTE samo delno oprostil dodatnih stroškov za SPU v primerjavi s cenejšimi podobnimi shemami v skladu s splošno veljavnimi delovnimi zakoni in predpisi. Cilj državnega finančnega prispevka je bil samo obnoviti enake pogoje delovanja, ne pa izkrivljati konkurence.
- (37) Grški organi menijo, da je družba OTE na nedavno liberaliziranem trgu fiksne telefonije v primerjavi s svojimi tekmeci v slabšem položaju. Glede na stalni zaposlitveni status zaposlenih pri družbi OTE, ta družba ni mogla enostransko odpustiti osebja, ampak je morala uporabiti prostovoljne ponudbe v zvezi s presežki delovne sile. Da bi bile te ponudbe zanimive za zaposlene, jim je družba OTE morala ponuditi pogoje za prostovoljno upokožitev v skladu s statusom stalno zaposlenih.
- (38) Prispevek države k SPU bi samo delno nadomestil dodatne stroške zaradi dveh glavnih vrst strukturnih težav, ki so posledica preteklega položaja družbe OTE kot državnega monopolista: (a) stalni status kvazi državnih uradnikov zaposlenih pri OTE, zagotovljen z zakonom, in (b) višje plače (tudi določene z zakonom), ki znatno zvišujejo celotne stroške sheme. Posledično je OTE v slabšem položaju v primerjavi s svojimi tekmeci na nedavno liberaliziranem trgu fiksne telefonije. Zato se državni finančni prispevek lahko šteje kot skladen z nedavno sodno prakso na tem področju in še posebej s sodbo Sodišča prve stopnje *Combus* ⁽¹¹⁾, v skladu s katero odprava strukturnih težav podjetja v javnem sektorju, kot so težave zaradi „prednostnega in dragega položaja uradnikov“, v primerjavi z njegovimi tekmeci iz zasebnega sektorja ne pomeni državne pomoči.
- (39) Grški organi so predlagali dvostopenjski izračun, da bi posebej določili (a) finančno obremenitev družbe OTE zaradi statusa stalno zaposlenih in (b) obremenitev zaradi visokih plač.
- (40) Finančna obremenitev družbe OTE zaradi stalnega statusa se izračuna s primerjavo stroškov načrtovane SPU in stroškov, ki bi nastali, če bi bila OTE zasebno družba, ki bi lahko odpustila svoje zaposlene in jim ponudila najnižje nadomestilo po zakonu v primeru odpusta. Glede na dejstvo, da mora v skladu z grško zakonodajo sheme za množične presežke delovne sile predhodno odobriti minister ⁽¹²⁾, grški organi menijo, da bi zasebna družba morala ponuditi bolj ugodne pogoje, kot so minimalne pravne zahteve, da bi lahko izvajali obširno SPU. V tem pogledu grški organi ocenjujejo, da bi zasebne družbe ponudile 1,5- do 2,5-krat večje ugodnosti kot so nadomestila za upokožitev, ki jih določa zakon, ali povprečno dvakratno zakonsko predpisano nadomestilo za upokožitev zaradi presežka delovne sile ⁽¹³⁾. V tem primeru bi dodatni stroški SPU zaradi statusa stalno zaposlenih znašali 269 milijonov EUR.

⁽¹¹⁾ Zadeva T-157/01, *Dansk Busvognmænd proti Komisiji*, Recueil 2004, str. II-917.

⁽¹²⁾ Trenutno veljavna zakonodaja dovoljuje, da se upokoži do 2 % presežne delovne sile, in sicer največ 30 zaposlenih na mesec. Skladno z uradnim obvestilom bi obširen program upokožitve presežne delovne sile zahteval posebno dovoljenje Ministrstva za delo. Tako dovoljenje vsaj v zadnjem desetletju ni bilo izdano in nobeno grško zasebno podjetje ni uporabilo tako obsežnega programa za upokožitev presežne delovne sile, kot je SPU.

⁽¹³⁾ V zvezi s tem so grški organi navedli paket za nadomestilo upokožitve zaradi presežkov delovne sile, ki ga je ponudil večji zasebni operater Intracom, ki je nekaterim kategorijam svojih zaposlenih ponudil dvakratno vsoto zakonsko predpisanega nadomestila za presežek delovne sile (ta koeficient se je postopoma znižal na 1,4-kratni znesek zakonsko predpisanega nadomestila za presežek delovne sile zaradi višjih plač) v okviru prvotne sheme za presežek delovne sile. Poleg tega naj bi zadevno podjetje za določen čas nudilo tudi druge ugodnosti, kot so pavšalna plačila in podaljšano zavarovalno kritje.

(41) Nadalje, če primerjamo stroške SPU družbe OTE s stroški SPU, ki temelji na plačah zasebnega sektorja, ki so približno eno tretjino nižje kot plače pri OTE, grški organi ocenjujejo dodatno obremenitev družbe OTE zaradi plač v višini 193 milijonov EUR, in sicer na podlagi primerjave med stroški družbe OTE in dvakratnim zneskom zakonsko predpisanega minimalnega nadomestila zaradi presežka delovne sile. Ob upoštevanju domnevnih dodatnih stroškov zaradi statusa stalno zaposlenih in višjih plač celotna dodatna obremenitev družbe OTE znaša 462 milijonov EUR, kar presega prispevek države, ocenjen v času obvestila (okoli 315 milijonov EUR).

(42) Grški organi so 20. decembra 2005 Komisiji predložili posodobljene izračune na podlagi točnega števila zaposlenih, ki so oddali vlogo za SPU. Pri posodobitvi izračunov so grški organi pozvali Komisijo, naj upošteva nekatere dodatne stroške, ki so nastali zaradi neizogibnih časovnih zamud pri prvotno načrtovanem začetku izvajanja SPU (odloženi stroški) ⁽¹⁴⁾.

III. ODLOČITEV O SPROŽITVI POSTOPKA NA PODLAGI ČLENA 88(2) POGODBE ES

(43) V svoji odločitvi o sprožitvi uradne preiskave je Komisija izrazila pomisleke o veljavnosti zgoraj navedenih dokazov, ki so jih predložili grški organi, zaradi naslednjih razlogov.

(a) Finančni prispevek grške države

(44) Prvič, Komisija je imela pomisleke, da je bil finančni prispevek v skladu z načelom tržno usmerjenega vlagatelja, kajti noben drug vlagatelj v družbi ni finančno prispeval k shemi predčasnega upokojevanja. Nadalje bi imeli vsi vlagatelji enake ugodnosti od pričakovanega povečanja vrednosti družbe, ne da bi grška država dobila sorazmerno povračilo za svoj prispevek. Grški organi tudi niso dokazali, da lahko pričakujejo razumno povračilo za svoj prispevek.

⁽¹⁴⁾ Po mnenju grških organov zaradi zamude pri uvedbi SPU nekateri zaposleni ne bi več izpolnjevali pogojev za SPU, ker so dosegli obvezno upokojitveno starost. Ker družba OTE potrebuje še eno leto, da v celoti uvede SPU, bo ta družba še vedno morala plačevati (visoke) plače za zaposlene, ki izpolnjujejo pogoje za predčasno upokožitev. Ob upoštevanju teh (odloženih) stroškov se celotni stroški SPU povečajo na 1,37 milijarde EUR, oziroma izraženo kot čista sedanja vrednost na 1 milijardo EUR.

(b) Stroški podobnih SPU v zasebnem sektorju

(45) Drugič, Komisija je imela pomisleke, da je bil finančni prispevek grške vlade dejansko omejen na oprostitvev domnevnih dodatnih stroškov družbe OTE v primerjavi z drugimi podjetji, ki svojim zaposlenim ponujajo sheme za presežke delovne sile/predčasno upokojevanje. Komisija je imela zlasti pomisleke, da se lahko edini primer, ki so ga navedli grški organi, na podlagi katerega naj bi običajna družba v okviru načrtov za prostovoljno upokožitev ponudila okoli dvakrat višje nadomestilo za upokožitev zaradi presežka delovne sile, kot ga zahteva zakon ob odpustu, upošteva kot ustrezno merilo za določitev normalnih stroškov podjetja, ki ponuja shemo za predčasno upokojevanje za okoli 5 000 do 6 000 zaposlenih, ki nimajo posebnega statusa stalno zaposlenih.

(c) Končni stroški SPU

(46) Nadalje je Komisija izrazila skrb, da bi lahko finančni prispevek grške države, ki ni fiksni, ampak bo odvisen od vrednosti delnic družbe OTE na dan dejanskega prenosa, presegel na ta način izračunane domnevne dodatne stroške družbe OTE.

(d) Z delom povezane ugodnosti in druge ugodnosti iz preteklosti

(47) Komisija je tudi menila, da, tudi če sprejmemo dejstvo, da OTE krije dodatne stroške zaradi posebnega zaposlitvenega statusa svojih zaposlenih, to neizogibno ne opravičuje prispevka države, ob upoštevanju, da bi lahko OTE imela (ali še naprej ima) koristi od drugih ugodnosti, kar izniči vsako morebitno strukturno težavo. Take ugodnosti bi lahko izhajale iz posebnega zaposlitvenega statusa zaposlenih pri OTE, posebnega pravnega okvira, ki se uporablja za družbo OTE, ali določenih intervencij, ki vodijo k zmanjšanju stroškov dela družbe OTE pod raven stroškov dela družb, za katere se uporablja splošno veljavno delovno pravo. Vloženi so bili predlogi, da bi družba lahko imela ugodnosti zaradi možne oprostitve plačila pokojninskih prispevkov in oprostitve obveznosti plačila pokojnin v preteklosti.

(48) Končno je Komisija preučila tudi, ali ima OTE ugodnosti, ki izhajajo iz njenega nekdanjega monopolnega položaja in s katerimi bi nadomestila izgubo, ki je posledica dodatnih stroškov SPU, še posebej glede njenega fiksnega telekomunikacijskega omrežja.

IV. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK

(49) Pripombe je predložila odvetniška pisarna, ki je zaprosila za anonimnost, ker je v pravdnem sporu z družbo OTE v imenu drugih podjetij. Glavne utemeljitve odvetniške pisarne so povzete, kot je navedeno spodaj.

(50) Prvič, prispevek grške države ne izpolnjuje zahteve načela zasebnega vlagatelja, ker SPU ni bila nikoli predložena v odobritev delničarjem OTE. Grški organi tudi niso dokazali, da lahko pričakujejo razumno povračilo za svoj prispevek. Drugič, zdi se, da država vsako leto pokrije del primanjkljaja sklada za socialno varnost družbe OTE – TAP-OTE. Tretjič, glede preteklih ugodnosti družbe OTE zaradi monopolnega položaja odvetniška pisarna meni, da je neodvisnost državnega regulativnega organa ogrožena, ker upravo imenujejo grški organi, tj. večinski lastnik družbe OTE.

(51) Po mnenju odvetniške pisarne mora regulativni organ še izdati odločitve v zadevah o domnevnih kršitvah družbe OTE zaradi strahu pred ogrožanjem finančnega položaja družbe. Za OTE ne velja davek na oglaševanje („*aggeliosimo*“), ki znaša 20 % plačila za objavo oglasa in ki ga vse druge družbe plačajo za oglaševanje v katerem koli sredstvu javnega obveščanja. Vrednost te subvencije se ocenjuje na 20 milijonov EUR na leto. Končno, v okviru nadzora javnega fiksnega linijskega omrežja je družba OTE sodelovala v nekaterih nekonkurenčnih in protipravnih praksah na trgih elektronskih komunikacij, ki jih regulativni organ ni vedno odpravil.

(52) Skladno s tem odvetniška pisarna zahteva, da je pomoč predmet pogojev, ki obravnavajo zgoraj navedena vprašanja.

V. ODGOVOR GRŠKIH ORGANOV

(53) Grški organi so ponovno navedli glavno utemeljitev, da v skladu s sodbo *Combust* prispevek grške države k stroškom SPU ne dodeljuje gospodarskih ugodnosti družbi OTE, prvič, ker prispevek ne ublaži običajnih proračunskih obremenitev za zaposlovanje družbe OTE in drugič, ker zajema samo odpravo strukturnih težav nekdanje javne družbe. Grški organi menijo, da status stalno zaposlenih pri OTE pomeni še posebej veliko obremenitev za družbo in strukturno oviro za njeno nadaljnjo privatizacijo⁽¹⁵⁾. Kadar se prispevek države ne more upravičiti kot nadomestilo za strukturne težave ali kadar se ne more

⁽¹⁵⁾ Grški organi menijo, da ima stalni status škodljiv vpliv na celotno delovno strukturo podjetja. Niso samo plače visoke po zakonu, vendar njihova struktura tudi ne spodbuja razvoja zaposlenih in produktivnosti, ker se plače zaradi pravne prepovedi ne smejo zvišati. Nadalje družba ne sme zaposlovati novih delavcev na vodilna delovna mesta, ker morajo vsi novi zaposleni opravljati delo na začetni ravni. Novi zaposleni ne morejo prevzeti odgovornosti za kakršno koli vodilno funkcijo, ker bi to ogrozilo napredovanje kariere, ki je sedanjemu osebju zagotovljeno s statusom stalno zaposlenih. Nobena izmed teh omejitev ne velja za zasebni sektor.

upoštevati, da ta prispevek izpolnjuje zahteve načela zasebnega vlagatelja, se ta prispevek še vedno šteje kot združljiv s členom 87(3)(a) Pogodbe ES na podlagi načela iz Odločbe EDF⁽¹⁶⁾ in odločb, ki se uporabljajo za nasledle naložbe na področju energetike⁽¹⁷⁾.

(54) V odgovor so grški organi posredovali številna poročila neodvisnih strokovnjakov, ki so se uporabila za (a) izračun in potrditev celotnih stroškov SPU (KPMG je za družbo OTE revidirala finančne rezultate za leto 2005 in potrdila celotne stroške SPU), (b) izračun stroškov za status stalno zaposlenih in stroškov višjih plač za zaposlene pri OTE z uporabo ustrezne primerjalne analize v Grčiji (ustrezne raziskave sta opravili CRA International in Hay Group) in (c) opis regulativnega okvira za delovno pravo v Grčiji, ki velja za zasebna podjetja na splošno in posebno za OTE (raziskava g. Levantisa, profesorja delovnega prava na atenski univerzi). Glavne utemeljitve grških organov so povzete, kot je navedeno spodaj.

(a) Potreba po SPU

(55) Grški organi v odgovor na pomisleke Komisije glede tega, ali bi lahko bila za prestrukturiranje OTE uporabljena druga sredstva, poudarjajo, da grška ustava izrecno predvideva varstvo delovnih pravic iz veljavnih kolektivnih sporazumov o zaposlitvi. Tako obvezne sheme za presežke delovne sile, ki bi lahko bila uvedena po zakonu, s katero bi se ukinil status stalno zaposlenih pri OTE, ni bilo možno uporabiti, ker bi neizogibno povzročila številne tožbe na podlagi ustavnega in delovnega prava ter prava socialne varnosti in na ta način ne bi dosegla cilja prestrukturiranja zaposlenih pri OTE⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Odločba Komisije z dne 16. decembra 2003 o državnih pomočeh, ki jih je Francija odobrila družbi EDF in sektorju industrije električne energije in plinarn (UL L 49, 22.2.2005, str. 9).

⁽¹⁷⁾ Glej Sporočilo Komisije o metodologiji za analiziranje državne pomoči, povezane z naslednimi naložbami, na http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/stranded_costs_en.pdf

⁽¹⁸⁾ V zvezi s tem so grški organi nadalje navedli, da nova zakonodaja, ki je začela veljati z decembrom 2005 (grški zakon št. 3429/2005) v zvezi s podjetji v celoti ali deloma v državni lasti, omogoča odpravo statusa stalno zaposlenih samo za novo zaposlene delavce. Vendar glede na zaposlene, ki imajo status stalno zaposlenih in glede na to, da zakonodaja ne vpliva na status stalno zaposlenih sedanjega osebja, družba OTE ni imela druge možnosti, kot da izvede SPU.

(b) Stroški SPU

(56) V odgovoru so grški organi potrdili, da je družba OTE prejela 5 494 vlog zaposlenih od 6 070 upravičencev (91-odstotno sodelovanje). Upravičenci SPU se nadalje delijo na dve podskupini: (a) 4 859 zaposlenih izpolnjuje pogoje za „hipotetična leta“ – to skupino krije trenutna SPU – in (b) 635 zaposlenih, ki so pred upokojitvijo (tj. zaposleni so upravičeni do celotnih pokojninskih pravic, ampak še niso dopolnili zahtevane starosti) in bodo prejeli dodatno spodbudo za upokojitev⁽¹⁹⁾ – to skupino krije „splošna“ SPU.

(57) KPMG, revizorji družbe OTE, so revidirali in potrdili splošne nominalne stroške SPU. Stroški so revidirani v Računovodskih izkazih v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP)⁽²⁰⁾ za leto 2005 družbe OTE. Del stroškov SPU, tj. stroške enkratnih plačil SPU, je izračunalo neodvisno svetovalno podjetje za ugodnosti zaposlenih Prudential. Prudential je opravilo zavarovalno-tehnično študijo v skladu s členom 74 Zakona št. 3371/2005. Grški organi so tudi naročili poročilo pri svetovalnem podjetju za globalno vodenje Hay Group, ki je potrdilo, da je 1,5-kratni faktor paketa za nadomestilo za upokojitev zaradi presežka delovne sile ustrezno merilo za izračun nadomestila, ki bi ga podjetje ponudilo svojim zaposlenim za odhod iz podjetja v običajnih okoliščinah.

(58) Na podlagi zgoraj omenjenega poročila podjetja Hay Group je končno poročilo izdelala še eno svetovalna družba za mednarodno gospodarstvo in antitrust, Charles River Associates International (CRA International), v katerem je izračunala dodatne stroške, ki jih ima OTE v primerjavi s tekmeci iz zasebnega sektorja, tj. stroške stalnega statusa in stroške višjih plač.

(59) Glavne ugotovitve posameznih poročil so povzete, kot je navedeno spodaj.

⁽¹⁹⁾ Za te zaposlene je shema manj privlačna, ker bi bila pokojnina, ki bi jo prejeli v okviru SPU, enaka trenutni plači, v primerjavi z zaposlenimi, ki niso dosegli vrha plačne lestvice (slednji bodo prejeli pokojnino, ki presega njihovo trenutno plačo, ker je njihova pokojnina izračunana na podlagi predvidene plače, ki bi jo dosegli, če bi delali še v hipotetičnih letih). Za zagotovitev čim večje udeležnosti v SPU se zaposlenim, ki so že dosegli vrh plačne lestvice pri OTE, zagotovi dodatna spodbuda za upokojitev.

⁽²⁰⁾ Treba je poudariti, da morajo od leta 2005 vse javne delniške družbe v EU pripraviti konsolidirane računovodske izkaze z uporabo mednarodnih standardov računovodskega poročanja. Glej Uredbo Komisije (ES) št. 1725/2003 z dne 29. septembra 2003 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 261, 13.10.2003, str. 1).

(c) Certifikat MSRP za leto 2005 KMPG: nominalna vrednost SPU

(60) V skladu s potrjenim obračunom družbe OTE za leto 2005 znašajo ocenjeni celotni stroški SPU v smislu plačil 1 161 827 920 EUR. Čista sedanja vrednost (NPV – net present value) SPU je ocenjena na 939 607 196 EUR⁽²¹⁾. Znesek je posledica znižanja nominalne vrednosti SPU zaradi uporabe 3-odstotne diskontne stopnje, ki nominalni znesek zniža za 67,7 milijona EUR⁽²²⁾, in izvzvetja zneska 154,4 milijona EUR, ki se nanaša na odškodnine, že prikazane v finančnih izkazih družbe OTE za leto 2004 (1 161,8 – 67,7 – 154,4 = 939,6). Potrjena čista sedanja vrednost SPU (939,6 milijonov EUR) ne upošteva davčnih ugodnosti za OTE v okviru zakona o davku od dohodka pravnih oseb (glej spodaj Poročilo družbe CRA).

(d) Poročilo svetovalnega podjetja Hay Group: primerjava z drugimi SPU v Grčiji in EU

(61) V poročilu podjetja Hay Group so zbrani podatki o različnih podjetjih v Grčiji in Evropi, ki so v preteklih letih imela izkušnje z racionalizacijo. Podjetje je preiskalo več kot 40 različnih organizacij, ki so v grški lasti, ali lokalne izpostave večnacionalnih podjetij. Poročilo podjetja Hay Group potrjuje predpostavke grških organov iz njihovih predhodnih predložitvev, da (a) v Grčiji ali drugod po Evropi ni sheme za predčasno upokojevanje, ki bi bila skladna s shemo družbe OTE (to je SPU, ki izravnava „strukturne“ stroške, kot so stroški OTE – stroški zaradi statusa stalno zaposlenih in fiksno visokih plač) in (b) povprečna odpravnina v primeru običajne SPU v zasebnem podjetju je dejansko 1,5-krat večja kot odpravnina, ki jo zagotavlja zakon, še posebno pri starostni skupini 51 let⁽²³⁾.

(e) Poročilo CRA: izračun dodatnih stroškov družbe OTE

(62) Na podlagi zgoraj omenjenih študij je CRA International izračunala NPV stroškov, ki jih bo OTE imela za 5 494 zaposlenih zaradi uvedbe SPU.

⁽²¹⁾ NPV pomeni tržno vrednost SPU, tj. znesek, ki bi ga družba OTE morala plačati tretji stranki, če bi ta tretja stranka prevzela tiste obveznosti družbe OTE, ki izhajajo iz SPU.

⁽²²⁾ Treba je opozoriti, da so grški organi v svojem predhodnem uradnem obvestilu z dne 20. decembra 2005, v času, ko je bila nominalna vrednost SPU ocenjena na 1 161,0 milijona EUR, nominalno sedanjo vrednost SPU izračunali v znesku 863 milijonov EUR z uporabo tehtanega povprečja stroškov kapitala družbe OTE v višini 7,83 % kot diskontno stopnjo.

⁽²³⁾ Glej opombo 13.

- (63) Uporaba diskontne stopnje je bila ključnega pomena pri izračunu čiste sedanje vrednosti SPU. CRA International potrjuje, da je temeljno načelo sodobnih financ, da mora diskontna stopnja, ki jo uporabimo za katerokoli smer denarnega toka, odražati stopnjo sistematičnega tveganja, ki je del smeri denarnega toka. Po CRA International je ustrezno uporabiti tehtano povprečje stroškov kapitala, ki ga ekonomisti uporabljajo v večini primerov ⁽²⁴⁾.
- (64) Vendar pa CRA International meni, da je v zadevnem primeru prispevek sistematičnih stroškov k stroškom, ki izhajajo iz SPU, majhen ali nepomemben. Vzrok temu je, da (a) razvoj plač zaposlenih pri OTE sledi strogi lestvici, ki sčasoma zmanjša negotovosti glede variacij plač in (b) kakršna koli trajna negotovost ni povezana z uspešnostjo družbe OTE (letni dvig plač ni povezan s celotno gospodarsko uspešnostjo podjetja OTE). Po mnenju CRA International naj bi ustrezna diskontna stopnja odražala razpoložljiv donos od netveganih vrednostnih papirjev. Če upoštevamo desetletne obveznice v višini 2,1 milijarde EUR, ki so jih grški organi prodali na dražbi 7. junija 2005 (leto SPU) po tehtanem povprečnem donosu 3,41 %, in petletne obveznice v višini 1,68 milijarde, ki so jih prodali na dražbi po tehtanem povprečnem donosu 2,71 % en mesec kasneje, je CRA International izračunala, da je promptna netvegana obrestna mera za vse zapadlosti 3 % ⁽²⁵⁾.
- (65) Na podlagi teh predpostavk je CRA International ocenila NPV SPU na 1 086,2 milijona EUR. V nasprotju z izračuni KPMG (glej uvodno izjavo 60 zgoraj), izračuni CRA International ne upoštevajo 154,4 milijona EUR, ki jih je OTE že prikazala v finančnih izkazih družbe leta 2004, ker jih ne obvezujejo računovodske omejitve za revizorje. Nadalje je CRA International na podlagi dejstva, da je po grškem zakonu o gospodarskih družbah vsa plačila iz naslova SPU s strani OTE mogoče odbiti za namene davka od dohodka pravnih oseb, ocenila, da je dejanska čista sedanja vrednost SPU po plačilu davka 784,3 milijonov EUR ⁽²⁶⁾.
- (66) Na podlagi zgoraj omenjenega zneska po plačilu davka je CRA International izračunala stroške, ki bi jih utrpela družba OTE, če bi bila zasebno podjetje. V ta namen je CRA International sklepala, (a) da bi v skladu z ugotovitvami iz poročila Hay Group zasebno podjetje v običajnih okoliščinah ponudilo paket, 1,5-krat višji, kot je odpravnina za zakonito upokojeitev zaradi presežka delovne sile in (b) da bi se glede na podatke, predstavljene v raziskavi KPMG za leto 2004 o nadomestilih in ugodnostih v grškem sektorju visoke tehnologije, ta odstotek nanašal na plače, ki so 33 % nižje kot plače OTE. Na podlagi predpostavke, da bi OTE zagotovila paket, ki je enak 150 % pravno predpisane zahteve, ampak s takimi plačami, kot jih imajo v zasebnem sektorju, tj. 33 % nižje kot pri OTE, je CRA International ugotovila, da bi v zasebnem podjetju, ki ni OTE, z uvedbo SPU po plačilu davka v znesku 314,4 milijona EUR nastali stroški.
- (67) Na podlagi primerjave sedanje vrednosti (PV – present value) SPU po plačilu davka (784,3 milijona EUR s stroški, ki bi jih družba OTE imela, če bi bila običajna zasebna družba (314,4 milijona EUR), je CRA International izračunala, da dodatni stroški družbe OTE za uvedbo SPU znašajo 469,9 milijona EUR ⁽²⁷⁾.
- (68) Zaradi celovitejšega pregleda je RCA International izračunala tudi dodatne stroške družbe OTE na podlagi dveh alternativnih scenarijev. Prvi scenarij temelji na višjem tehtanem povprečju stroškov kapitala družbe OTE (7,8 %). Po tem scenariju se dodatni stroški znižajo na 390,4 milijone EUR. Drugi scenarij ne predvideva odbitka davka. Po tem scenariju se dodatna obremenitev pri uporabi tehtanega povprečja stroškov kapitala podjetja OTE zviša na 540,2 milijona EUR in na 643,4 milijona EUR pri uporabi 3-odstotne netvegane diskontne stopnje.
- (f) *Odsotnost z delom povezanih ugodnosti in drugih ugodnosti*
- (69) Na podlagi študije prof. Levantisa iz atenske univerze grški organi poudarjajo, da OTE nima nobenih koristi od z delom povezanih ugodnosti. Nadalje grški organi potrjujejo, da OTE ni oproščena plačila prispevkov za brezposelnost ⁽²⁸⁾. V vsakem primeru grški organi, v povezavi s sodbo *Combis*, trdijo, da obstoj strukturnih ugodnosti ni bil del analize Sodišča in tudi ni bil del ocene Komisije glede skladnosti pomoči, ki jih je Francija odobrila družbi EDF.

⁽²⁴⁾ Ta pristop so grški organi uporabili tudi v svojih uradnih obvestilih z dne 4. novembra 2005.

⁽²⁵⁾ V tem pogledu je CRA International usklajena s potrjenimi računovodskimi izkazi družbe OTE, ki jih je pripravila KPMG, ki je tudi uporabila 3-odstotno diskontno stopnjo.

⁽²⁶⁾ KPMG ni bilo treba izračunati NPV nominalne SPU po plačilu davka, saj je morala samo potrditi računovodske izkaze družbe OTE pred plačilom davka.

⁽²⁷⁾ Ti dodatni stroški so razdeljeni na naslednji način: obremenitev OTE zaradi stalnega statusa: 322,9 milijona EUR in obremenitev OTE zaradi višjih plač: 147,0 milijona EUR.

⁽²⁸⁾ Grški organi trdijo, da družba OTE, kot vsa druga zasebna podjetja, plačuje obvezne prispevke za brezposelnost delavcev, kot je določeno z veljavno zakonodajo o socialni varnosti. To znaša 2,76 %, medtem ko zaposleni plača dodatnih 1,33 %.

- (70) V zvezi z ugodnostmi, ki jih je družba OTE morda imela zaradi svojega nekdanjega monopolnega položaja, grški organi opominjajo, da je bil fiksni trg popolnoma liberaliziran leta 2001 in da je bila OTE predmet predhodne zakonske ureditve v skladu z določbami veljavnega regulativnega okvira za storitve in omrežja elektronskih komunikacij. Pravna sredstva, ki so jih družbi OTE v zvezi s fiksnimi trgi naložili državni regulativni organi, Helenska komisija za telekomunikacije in pošto (EETT) so bila vzrok za konkurenčni vstop drugih operaterjev in posledično izgubo tržnega deleža družbe OTE.
- (g) *Pravno zavezujoča obljuba grških organov*
- (71) V odgovoru so izračuni grških organov temeljili na ceni delnice OTE ob zaključku trgovanja 25. aprila 2006, to je 17,98 EUR. 25. aprila 2006 je 4-odstotni delež družbe OTE ustrezal vrednosti 353 milijonov EUR. Vrednost prispevka grške države k SPU z dne 25. aprila 2006 je bila zato 25 % nižja kot dodatni stroški SPU, kar znaša 469,9 milijona EUR.
- (72) Glede na to, da je cena delnic družbe OTE predmet nihanja na atenski borzi, si Grčija izrecno prizadeva za spremembo člena 74 Zakona 3371/2005, na podlagi katerega se državni finančni prispevek ustrezno omeji, če celotna vrednost 4-odstotnega deleža delnic družbe OTE preseže vrednost dodatnih stroškov, ki jih krije družba OTE.
- (h) *Odgovor na pripombe tretjih strank*
- (73) Grški organi poudarjajo, da v skladu s členom 24 grškega Zakona o podjetjih št. 2190/1920, generalna skupščina ni pristojna za sprejemanje vodstvenih odločitev, tako pristojnost ima nadzorni svet (člen 9(d) Statuta družbe OTE). O SPU je zato razpravljal in se odločil nadzorni svet ter jo kasneje predstavil institucionalnim vlagateljem.
- (74) Grški organi trdijo, da pripombe glede dejstva, da grška država vsako leto krije del primanjkljaja TAP-OTE, temeljijo na neustreznem razumevanju grškega sistema socialne varnosti. Grški organi ponavljajo, da je glavni pokojninski sklad za zaposlene pri OTE, TAP-OTE, ločen pravni subjekt, ki ga ureja javno pravo, kot vse druge pokojninske sklade v Grčiji. Ima svoj nadzorni svet, upravo, proračun in finančni oddelek. Skoraj vse pokojninske sklade ureja javno pravo in so neodvisni od podjetij, kjer so delavci zaposleni, so samoupravljani in neprofitni. Pokojninske pravice so dodeljene pravice po grški ustavi (člen 25). Za grški sistem socialne varnosti je značilno, da je obvezen, javen in splošen. Za grški pokojninski sistem je zato značilno „sprotno prispevno kritje“. Primanjkljajev različnih skladov, ki jih ureja javno pravo, ne krijejo delodajalci ali zaposleni, ampak država, ki je po ustavi zavezana, da zagotovi celotno izplačilo pokojnin.
- (75) Od leta 1994 do leta 2001 je bila družba OTE, kljub temu, da je zasebno podjetje pod nadzorom države in da je popolnoma neodvisno od javnega pokojninskega sklada TAP-OTE, z *ad hoc* zakonodajo in s kolektivnimi sporazumi o delu pooblaščen, da pokrije primanjkljaj TAP-OTE in upravlja neke vrste sporazum o socialnem zavarovanju v imenu države. Obveznost družbe OTE, da pokrije take *ad hoc* primanjkljaje TAP-OTE, je še nadalje povečala neplačane stroške družbe v primerjavi s tekmeči in novimi člani na trgu in jo postavilo v prikrajšan položaj.
- (76) V zvezi z domnevnimi ugodnostmi, ki bi jih družba OTE naj imela zaradi nekdanjega monopolnega položaja, grški organi poudarjajo, da je od leta 2001 grški trg telekomunikacij popolnoma liberaliziran in predmet nadzora prejšnje ureditve s strani državnega regulativnega organa EETT. Domnevne zlorabe družbe OTE bi morale biti preučene v skladu z ustreznimi sektorskimi pravili in direktivami novega regulativnega okvira. V skladu z grškimi organi kompenzacijskih ukrepov, ki se nanašajo na popolnoma liberaliziran trg, ni mogoče zahtevati po popolnoma drugi poti, tj. z oceno državnih ukrepov za državno pomoč, ki so povezani izključno z delom.
- (77) Končno, grški organi zavračajo obtožbe tretjih strank, da je OTE oproščena plačila davka na oglaševanje, medtem ko ga morajo druga podjetja v Grčiji plačati, kot netočne. Kljub temu, da so v skladu s členom 19(2) Zakona št. 1264/1982 javna podjetja ali javne gospodarske družbe (kot OTE) oproščene plačila davka na oglaševanje, je nedavna sodba Upravnega sodišča prve stopnje (Odločba št. 9564/2005) pojasnila pojme, kot so „javne storitve“ in „javne gospodarske službe“ iz Zakona št. 1264/1982, na način, da so vsa telekomunikacijska podjetja, ne samo OTE, oproščena plačila davka na oglaševanje⁽²⁹⁾ ne glede na njihov status kot javno ali zasebno podjetje⁽³⁰⁾.
- ⁽²⁹⁾ Grški organi tudi navajajo, da člen 24 Zakona št. 3470/2006 jasno določa, da OTE in drugi ponudniki telekomunikacijskih storitev nimajo več posebnega statusa, ki jim dodeljuje pravico oprostitve plačila davka za oglaševanje. V skladu z Zakonom št. 1264/1982 so javna podjetja ali javne gospodarske družbe oproščene plačila davka za oglaševanje samo, če je njihov osnovni kapital v absolutni večinski lasti grške države. V skladu z navedenim so družba OTE in drugi ponudniki telekomunikacijskih storitev zdaj zavezani k plačilu davka za oglaševanje.
- ⁽³⁰⁾ V skladu z grškimi organi je Upravno sodišče odločilo, da opis podjetja kot javne gospodarske družbe ni povezan z njegovim pravnim statusom, ali s pravnim okvirom, znotraj katerega deluje, ampak je popolnoma odvisen od narave storitev, ki jih podjetje ponuja. V skladu s Sodiščem so zato podjetja, ki ponujajo blago in storitve, ki so ključnega pomena za družbo, kot so telekomunikacije, dobava vode in energije, javne gospodarske družbe.

VI. OCENA POMOČI

Obstoj pomoči

- (78) Člen 87(1) Pogodbe ES določa, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica ali se dodeli s strani državnih sredstev v kakršni koli obliki, ki izkrivlja ali ogroža konkurenco z dajanjem prednosti nekaterim podjetjem, in če vpliva na trgovino med državami članicami, nezdružljiva s skupnim trgom.
- (79) Opis nacionalnega ukrepa kot državne pomoči predpostavlja, da so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji: (a) država članica ukrep odobri iz državnih sredstev v kakršni koli obliki; (b) ugodnost je izbirna; in (c) ukrep izkrivlja ali obstaja možnost izkrivljanja konkurence in lahko vpliva na trgovino med državami članicami.
- (80) V zadevnem primeru, ko država predlaga prenos 4-odstotnega deleža svojih delnic v OTE na TAP-OTE kot prispevek k celotnim stroškom SPU družbe, ni sporno, da so v ukrep vključena državna sredstva. 4 % delnic v družbi OTE, ki so v lasti države, pomeni sredstva s finančno vrednostjo. Ta sredstva se prenesejo brez nadomestila po tržni ceni. Posledično zato ukrep pomeni prenos državnih sredstev.
- (81) Nadalje, kljub temu, da je neposredni dobitnik pomoči TAP-OTE – javni pokojninski sklad, ki je del širšega sistema socialne varnosti Grčije – je dejanski prejemnik ukrepa OTE, ker je družba oproščena dela svojih obveznosti za socialno varnost, ki izhajajo iz zadevne SPU. Nobeno drugo podjetje ni deležno take ugodnosti. Posledično je ukrep po naravi izbiran.
- (82) Tudi dejstvo, da lahko vsaka dodeljena pomoč vpliva na trgovino med državami članicami, je neizpodbitno, glede na to, da ima družba OTE mrežo, ki po vsej državi zagotavlja storitve elektronskih komunikacijskih omrežij in storitve, ki vključujejo zagotavljanje mednarodnih elektronskih komunikacijskih omrežij.
- (83) Glede vprašanja, če ta državni prispevek družbi OTE dodeljuje ugodnost, ki izkrivlja ali nakazuje možnost izkrivljanja konkurence, so grški organi trdili, da (a) so delovali kot zasebni vlagatelj in (b) da ukrep družbi OTE ne dodeljuje ugodnosti, ker samo zagotavlja nadomestilo za strukturne težave družbe, zaradi dejanske zaposlitvenega statusa stalno zaposlenih pri družbi in zaradi višjih stroškov plač po zakonu iz obdobja pred liberalizacijo.
- (a) *Skladnost z načelom zasebnega vlagatelja*
- (84) Da bi se ugotovilo, ali je mogoče finančni prispevek grške države k stroškom SPU družbe OTE obravnavati kot usklajen z vedenjem zasebnega vlagatelja, ki deluje v običajnih tržnih pogojih, je treba v skladu z zahtevami iz sodne prakse preučiti, ali bi lahko zasebni vlagatelj, ki je podobne velikosti kot država, v podobnih okoliščinah zagotovil podoben finančni prispevek, tj. prispevek, enak 4-odstotnemu deležu OTE ⁽³¹⁾.
- (85) V tem pogledu je treba ločiti med obveznostmi države kot lastnice osnovnega kapitala podjetja in obveznostmi, ki jih ima kot organ z javnimi pooblastili ⁽³²⁾. Glede na to, da je OTE delniška družba, bi bila grška država kot večinski lastnik osnovnega kapitala družbe odgovorna za dolgove družbe do likvidacijske vrednosti njenih sredstev. Obveznosti iz socialne varnosti in druge z delom povezane obveznosti mora kriti zadevno podjetje, ne njeni delničarji. Nadalje je treba poudariti, da družba OTE trenutno ni v težki finančni situaciji in je sposobna sama izpolniti svoje finančne obveznosti do SPU.
- (86) Obveznosti, ki izhajajo iz stroškov, nastalih pri odpušcanju zaposlenih zaradi predčasnega upokojevanja, in plačil kakršnih koli drugih povezanih ugodnosti v zvezi z zaposlitvijo, se ne more upoštevati za namen uporabe načela zasebnega vlagatelja ⁽³³⁾.
- (87) Nadalje, razen grške države k dodatnim stroškom načrta prestrukturiranja družbe OTE ni prispeval noben delničar, čeprav bi pričakovana izboljšana donosnost morala koristiti vsem vlagateljem brez razlikovanja. V teh okoliščinah se je delovanje grške države razlikovalo od ravnanja drugih zasebnih vlagateljev v družbi OTE. Tudi če bi lahko poseben položaj države kot največjega delničarja opravičil drugačno ravnanje, bi bilo normalno pričakovati, da, kadar eden izmed delničarjev družbe zagotovi finančno pomoč in drugi delničarji tega ne storijo, bi ta delničar prejel neke vrste nadomestilo, na primer v obliki povečanega deleža v družbi ali podobno. Vendar v zadevnem primeru država ne prejme nobenega nadomestila, ki bi preseglo nadomestila drugih vlagateljev.

⁽³¹⁾ Zadeva C-305/89, *Italija proti Komisiji*, Recueil 1991, str. I-1603, odstavek 19.

⁽³²⁾ Združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, *Španija proti Komisiji*, Recueil 1994, str. I-4103, odstavek 22.

⁽³³⁾ Zadeva C-305/89, na navedenem mestu, odstavek 22.

- (88) Dejstvo, da se je cena delnice družbe OTE po najavi SPU zvišala, ne pomeni nujno, da je treba samo zaradi tega razloga prispevek družbe upoštevati kot združljiv z načelom zasebnega vlagatelja. Načeloma lahko vsak finančni prispevek države k boljšemu finančnemu položaju zadevne družbe izboljša tudi ceno delnice družbe ne glede na to, če tak prispevek pomeni pomoč v okviru člena 87(1) Pogodbe ES.
- (89) Zaradi vseh navedenih razlogov je treba utemeljitev grških organov, da je prispevek k stroškom SPU v skladu z načelom zasebnega vlagatelja, zavrniti.
- (b) *Odsotnost gospodarske ugodnosti*
- (90) V skladu z ustaljeno sodno prakso koncept pomoči obsega ugodnosti s strani organov z javnimi pooblastili, ki na različne načine zmanjšujejo stroške, ki so običajno del proračuna podjetja⁽³⁴⁾. Glede na to je Sodišče odločilo, da delno zmanjšanje prispevkov za socialno varnost podjetja pomeni pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, če je ta ukrep namenjen delni oprostitvi plačila finančnih stroškov tega podjetja, ki izhajajo iz običajne uporabe splošnega sistema socialne varnosti brez kakršne koli upravičenosti za to izvzetje na podlagi narave ali splošne sheme tega sistema⁽³⁵⁾.
- (91) Grški organi nasprotujejo trditvi, da delno zmanjšanje stroškov družbe OTE za SPU pomeni ugodnost za družbo in vpliva na konkurenco s trditvijo, da se odpravijo strukturne težave družbe OTE, s čimer se omogoči, da bo podjetje predmet enake, manj obremenjujoče ureditve delovnega prava kot vsa ostala podjetja na grškem trgu elektronskih komunikacij. V tej zvezi so se grški organi oprli na Sodbo sodišča prve stopnje *Combus*. V tej zadevi je Sodišče navedlo, da (državni) ukrep, ki je bil „ uveden, da bi zamenjal privilegiran in drag status zaposlenih uradnikov pri *Combusu* z zaposlitvenim statusom na podlagi pogodbe, ki je primerljiv s statusom zaposlenih pri drugih avtobusnih podjetjih, ki konkurirajo *Combusu*“ ne pomeni pomoči, ker je bil „namen [Danske vlade] odpraviti strukturne težave družbe *Combus* v primerjavi z zasebnimi tekmeci“⁽³⁶⁾.
- (92) V zvezi s tem je treba poudariti, da ugotovitve v Sodbi *Combus* ni potrdilo Sodišče. Nekatere sodbe Sodišča nasprotujejo predpostavki, da zagotavljanje nadomestila za strukturne težave pomeni, da ukrepa ni mogoče označiti kot pomoč. Sodišče je v skladu s svojo sodno prakso določilo, da je treba obseg ukrepa, ki pomeni pomoč, določiti glede na učinke ukrepa in ne glede na njegove vzroke in cilje⁽³⁷⁾. Sodišče je tudi odločilo, da vsak ukrep, zaradi katerega je podjetje izvzeto od plačil, ki so običajno del proračuna, pomeni državno pomoč⁽³⁸⁾. Sodišče je pojasnilo, da to vključuje tudi na primer stroške, povezane s plačami zaposlenih⁽³⁹⁾. Z vidika teh pomislov je Sodišče zavrnilo stališče, da ukrep podjetju ne daje ugodnosti, zato ker nadomesti slabši položaj, ki ga je imelo podjetje v preteklosti⁽⁴⁰⁾.
- (93) Delovno pravo, ki velja za OTE, se res razlikuje od prava, ki velja za druga zasebna podjetja v Grčiji, in sicer v tem, da statusa stalno zaposlenih pri OTE in njihove višje plače ni mogoče spremeniti, razen v primeru sprejetja nove zakonodaje, ki bi uveljavila privolitev zaposlenih pri OTE. Delovna pravila, ki veljajo za OTE, na splošno zvišujejo delovne stroške in stroške za socialno varnost družbe, hkrati pa družbi omejujejo svobodo, ki jo imajo druga konkurenčna podjetja, ko gre za prestrukturiranje njihovih delovnih stroškov v skladu s prevladujočimi tržnimi pogoji.
- (94) V tem pogledu je obravnavan primer zelo podoben zadevi *Combus*. V zadevi *Combus* danska država ni nadomestila stroškov zadevne družbe, ampak stroške uradnikov, zaposlenih v družbi. Podobno tudi grška država ne kompenzira družbe OTE, ampak pokojninski sklad za zaposlene, ki izgubijo prihodek zaradi predčasnega upokojevanja. Tako kot v *Combusu*, tudi v družbi OTE status stalno zaposlenih pomeni „privilegiran in drag status“ v primerjavi s statusom zaposlenih v zasebnem sektorju. Tako kot v *Combusu*, je tudi pri družbi OTE namen grške vlade odpraviti „strukturne težave družbe v primerjavi s tekmeci iz zasebnega sektorja.“
- ⁽³⁴⁾ Glej, med drugim, sodbe v zadevi 30/59, *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg proti High Authority*, Recueil 1961, str. 1; zadeva C-387/92, *Banco Exterior de España*, Recueil 1994, str. I-877, odstavek 13; zadeva C-241/94, *Francija proti Komisiji*, Recueil 1996, str. I-4551, odstavek 34; in zadeva C-256/97, *DM Transport*, Recueil 1999, str. I-3913, odstavek 19.
- ⁽³⁵⁾ Zadeva 173/73, *Italija proti Komisiji*, Recueil 1974, str. 709, odstavek 15; ter v tem smislu tudi sodba v zadevi C-301/87, *Francija proti Komisiji*, Recueil 1990, str. I-307, odstavek 41.
- ⁽³⁶⁾ Zadeva T-157/01, na navedenem mestu, odstavek 57.
- ⁽³⁷⁾ Zadeva 173/73, *Italija proti Komisiji*, Recueil 1974, str. 709, odstavek 13; zadeva C-310/85, *Deuflil*, Recueil 1987, str. 901, odstavek 8; zadeva C-241/94, *Francija proti Komisiji*, Recueil 1996, str. I-4551, odstavek 20.
- ⁽³⁸⁾ Zadeva C-387/92, *Banco Exterior*, Recueil 1994, str. I-877, odstavek 13; zadeva C-241/94, *Francija proti Komisiji*, Recueil 1996, str. I-4551, odstavek 34.
- ⁽³⁹⁾ Zadeva C-5/01, *Belgija proti Komisiji*, Recueil 2002, str. I-1191, odstavek 39.
- ⁽⁴⁰⁾ Zadeva C-30/59, *Gezamenlijke Steenkolenmijnen*, Recueil 1961, str. 3, odstavka 29 in 30; zadeva 173/73, *Italija proti Komisiji*, Recueil 1974, str. 709, odstavka 12 in 13; zadeva C-241/94, *Francija proti Komisiji*, Recueil 1996, str. I-4551, odstavka 29 in 35; zadeva C-251/97, *Francija proti Komisiji*, Recueil 1999, str. I-6639, odstavki 40 in 46–47; glej tudi zadeva T-109/01, *Fleuren Compost*, Recueil 2004, str. II-127, odstavek 54.

- (95) Nadalje, tako kot v zadevi *Combus*, tudi v primeru OTE država ne želi nadomestiti ali zmanjšati preteklih pokojninskih obveznosti iz obdobja, ko je družba postala predmet sui generis okvira za delovno pravo (pretekle obveznosti), ampak je izrecno usmerjena v uskladitev družbe OTE z zasebnim sektorjem za njene prihodnje pokojninske pravice.
- (96) Komisija tudi ugotavlja, da dejanski in pravni kontekst primera kažeta na številne posebnosti v primerjavi z zadevo *Combus*.
- (97) Prvič, v zadevi *Combus* je bilo nadomestilo danskih organov namenjeno pospeševanju načrtovane spremembe statusa družbe iz javne v zasebno družbo, finančno nadomestilo (dodatek) danske države zaposlenim pri *Combusu*, katerih status se je spremenil iz statusa državnih uradnikov v status zasebnih pogodbenih delavcev. OTE je postala delniška družba leta 1994, ne da bi država tedaj sprejela kakršne koli ustrezne ukrepe, s katerimi bi zagotovila, da bi bila delovna pravila družbe v skladu s pravili običajne delniške družbe. Država ni intervenirala niti leta 2001, ko je družba OTE izgubila svojo ekskluzivno pravico za zagotavljanje storitev fiksnih glasovnih telekomunikacij in se je grški trg elektronskih komunikacij popolnoma liberaliziral.
- (98) V zvezi s tem ni nemogoče, da je ravno visoko število zaposlenih omogočilo družbi OTE, še posebno med kritičnimi leti pred in takoj po popolni liberalizaciji, da zagotovi in vzdržuje svoj trenutni dominantni položaj ter je še naprej prisotna v vseh segmentih trga elektronskih komunikacij.
- (99) Nadalje, kot je navedeno v uvodni izjavi 93, koncept pomoči iz člena 87(1) Pogodbe ES zajema samo ukrepe, ki zmanjšujejo obremenitve, običajno vključene v proračun podjetja, in ki jih je treba upoštevati kot ekonomsko ugodnost, ki je podjetje ne bi pridobilo v običajnih tržnih pogojih ⁽⁴¹⁾.
- (100) V zvezi s tem je treba opozoriti, da so v skladu s sodno prakso stroški podjetja, ki izhajajo iz kolektivnih sporazumov med delodajalci in sindikati ter ki jih morajo podjetja upoštevati, ker so pristopila k tem sporazumom ali ker so bili ti sporazumi razširjeni z zakonodajo, stroški, ki so po svoji naravi vključeni v proračun podjetij ⁽⁴²⁾.
- (101) Kljub temu da so, kot je poudarjeno v uvodni izjavi 93, predpisi s področja delovnega prava za družbo OTE vsekakor izjemni glede na običajno delovno pravo, ki velja za katero koli drugo zasebno podjetje v Grčiji, status stalno zaposlenih in zagotovljene visoke plače zaposlenih pri OTE pa dejansko niso bile rezultat prostih pogajanj o kolektivnem sporazumu, ampak jih je družbi določila država sama, Komisija ugotavlja, da grški organi, odkar je OTE postala javna družba, niso navedli, da obveznosti družbe OTE na področju delovnega prava ni treba vključiti v proračun podjetja ali da bi morala država družbi OTE nadomestiti dodatne stroške za status stalno zaposlenih in visoke plače, določene po zakonu. Vrednost delnice družbe OTE je bila tudi določena na podlagi predpostavke, da mora podjetje OTE stroške stalnega statusa in visokih plač poravnati iz svojega proračuna.
- (102) Ti pomisleki, preučeni v povezavi z ugotovitvami iz zadeve *Combus*, kažejo, da se zadevni ukrep lahko upošteva kot pomoč. Zadeve ni treba nadalje raziskovati, ker je zaradi razlogov, podrobno opisanih spodaj, v vsakem primeru združljiva s skupnim trgov po členu 87(3)(c) Pogodbe ES.

VII. SKLADNOST POMOČI S SKUPNIM TRGOM

- (103) Komisija ugotavlja, da je načrtovan prispevek države k stroškom SPU družbe OTE del širšega načrta grških organov, da bi prestrukturirali zaposlitveno ureditev, ki velja za družbo OTE, in zagotovili dolgoročno sposobnost preživetja podjetja ter izboljšali delovanje trga za elektronske komunikacije. SPU je zato potreben korak k nadaljnji privatizaciji družbe OTE.
- (104) Komisija zato meni, da mora ocena združljivosti ukrepa s skupnim trgov temeljiti neposredno na členu 87(3)(c) Pogodbe ES, ki navaja, da lahko „pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi,“ štejejo kot združljivo s skupnim trgov.
- (105) Da lahko ukrep pomoči štejejo kot združljiv s skupnim trgov na podlagi dejstva, da pospešuje razvoj gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, mora ukrep izboljšati način izvajanja gospodarske dejavnosti. Pomoč je združljiva s členom 87(3)(c), samo če ne škodi trgovinskim pogojem v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Pri izvajanju svoje ocene je Komisija posebej pozorna na merila nujnosti in sorazmernosti ⁽⁴³⁾.

⁽⁴¹⁾ Zadeva 173/73, *Italija proti Komisiji*, Recueil 1974, str. 709, odstavek 26; zadeva C-387/92, *Banco Exterior de España*, Recueil 1994, str. I-877, odstavek 12 in 13; in zadeva C-280/00, *Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg*, Recueil 2003, str. I-9919, odstavek 84, in v njih navedene sodbe.

⁽⁴²⁾ Zadeva C-482/99, *Francija proti Komisiji*, Recueil 2002, str. I-4397, odstavek 40.

⁽⁴³⁾ Zadeva T-187/99, *Agrana Zucker und Stärke AG proti Komisiji*, Recueil 2001, str. I-1587, odstavek 74.

(a) *Ukrep je skladen s skupnimi interesi*

- (106) Z izvzetjem družbe OTE od plačila stroškov, ki jih ima kot nekdanje javno podjetje zaradi zaposlitvenega statusa stalno zaposlenih in visokih plač delavcev, bo priglašen ukrep podjetju omogočil prosto delovanje na popolnoma liberaliziranem trgu elektronskih komunikacij ter prilagoditev trgu in drugemu tehnološkemu razvoju, ki dolgoročno vpliva na sposobnost preživetja podjetja.
- (107) Zmanjševanje števila zaposlenih pri OTE za približno tretjino s pomočjo SPU ter privolitev zaposlenih pri OTE, da se ukine status stalno zaposlenih za nadaljnje zaposlovanje v zameno za paket predčasnega upokojevanja, ki ga je ponudila družba OTE, so glavni elementi celotnega prestrukturiranja družbe OTE, ki bi moralo zagotoviti donosnost družbe, učinkovito delovanje in nadaljnjo privatizacijo. Zaposlitveni status stalno zaposlenih pri OTE, presežek delovne sile in fiksna plačna ureditev, ki se uporablja, so dozdej pomenili glavno oviro za nadaljnjo privatizacijo družbe ter za umik grške države iz družbe OTE.
- (108) Sedanje preoblikovanje družbe OTE iz nekdanje monopolne družbe v družbo, za katero velja enak pravni okvir kot za vsa druga zasebna podjetja v Grčiji, s posledično predvidenim odstopom nadzora grške države nad podjetjem, izboljšuje delovanje grškega trga elektronskih komunikacij, zmanjšuje ovire za vstop in umikom s trga ⁽⁴⁴⁾ ter dolgoročno koristi končnim uporabnikom.
- (109) Načrtovani finančni prispevek grške države k stroškom SPU je zato v skladu s skupnim interesom.

(b) *Pomoč je ustrezn instrument*

- (110) Ob sprožitvi uradne preiskave je Komisija izrazila pomisleke v zvezi s potrebo po sedanji SPU s sklicevanjem na prejšnje SPU, ki jih je v celoti financirala družba OTE.

⁽⁴⁴⁾ Te ovire so posledica dejstva, da izredno nefleksibilni pogoji zaposlovanja, ki jih uporablja družba OTE, in dejstvo, da imajo delavci pri OTE dejansko status stalno zaposlenih, kar drugim poslovnim skupinam preprečuje prevzem te družbe, dozdej preprečujejo vstop na grški trg elektronskih telekomunikacij s pridobitvijo družbe OTE. Po drugi strani, in zaradi enakih razlogov, se zdi izstop iz trga, v obliki odstopa nadzora države, malo verjeten.

(111) Preiskava je pokazala, da je OTE od leta 1996 do leta 20 048 173 zaposlenim omogočila predčasno upokojevanje. Vendar so se te manjše letne SPU (v povprečju 900 zaposlenih na leto) ponudile samo zaposlenim, ki so že bili upravičeni do pokojnine, ampak so lahko nadaljevali z delom, dokler niso izpolnili pogojev za obvezno upokojevanje ⁽⁴⁵⁾. S temi preteklimi SPU se zaposlenim tudi niso priznavala nobena hipotetična leta ter jih zato ni mogoče primerjati s sedanjo SPU v smislu strukture in obsega. V tem pogledu se prejšnje SPU družbe OTE niso razlikovale od enakovrednih SPU, ki so jih izvajala druga zasebna podjetja, ali od trenutne „redne“ SPU družbe OTE ⁽⁴⁶⁾.

(112) V tem primeru SPU, ki bi ponudila predčasno upokojevanje samo zaposlenim, ki so upravičeni do pokojnine, ampak še niso dosegli starosti za obvezno upokojevanje, ne bi vzpodbudila čim številčnejše sodelovanje v shemi, saj bi veliko zaposlenih raje ostalo v podjetju, da bi dobili najvišjo možno pokojnino ⁽⁴⁷⁾.

(113) V teh okoliščinah se zdi, da je bila odločitev družbe OTE, da prizna do sedem hipotetičnih delovnih let vsem zaposlenim, ki bi se obvezno upokojili med letoma 2005 in 2012, in jim ponudi možnost predčasnega upokojevanja s polno pokojnino, edino sredstvo, ki lahko omogoči pravočasen odpust večjega števila delavcev. Zaposleni, ki ima status kvazi državnega uradnika, se bo odločil zapustiti podjetje samo, če mu bo delodajalec ponudil ustrezno spodbudo. OTE je zato morala ponuditi najmanj enakovredno nadomestilo za gospodarske ugodnosti, ki bi jih delavec imel, če bi imel še naprej status stalno zaposlenega. Posledično številčno sodelovanje v SPU (okoli 91 % vseh upravičenih zaposlenih) potrjuje, da so pobude, ki jih je družba OTE ponudila svojim zaposlenim v obliki priznanih hipotetičnih delovnih let, ustrezen instrument.

⁽⁴⁵⁾ Na primer, zaposleni s 30 leti delovne dobe (pravica do pokojnine) so lahko nadaljevali delo do starosti 58 let ali do dopolnjene delovne dobe 35 let, kar se zgodi prej. Ti zaposleni so se raje odločili za nadaljevanje dela do obvezne upokojevanja, da bi si zvišali osnovo za izračun pokojnine. Kot so poudarili grški organi, plače naraščajo po višji stopnji kot pokojnine in zaposleni pri OTE na splošno raje še naprej delajo pri družbi, ker se pokojnina izračuna na podlagi zadnje plače.

⁽⁴⁶⁾ Kot je omenjeno v uvodni izjavi 56, se „redna“ SPU nanaša samo na zaposlene, ki so že dosegli pravico za pokojnino, ampak še niso izpolnili pogojev za obvezno upokojevanje. Redna SPU ne vključuje „hipotetičnih“ let in zato grška država teh stroškov ne krije.

⁽⁴⁷⁾ Glej opombo 34.

- (114) Družba OTE ni mogla uporabiti manj dragih ukrepov, kot je načrt razreševanja presežnih delavcev, saj bi zaposleni pri OTE morali pristati na izgubo svojega zaposlitvenega statusa stalno zaposlenih v zameno za nižjo nadomestilo za upokožitev zaradi presežka delovne sile. Prav tako ni mogla retroaktivno ukiniti statusa stalno zaposlenih, da bi lahko izvedla obvezno shemo razreševanja presežnih delavcev, saj bi taka možnost, kot so razložili grški organi, sprožila zelo resna pravna in ustavna vprašanja, s čimer bi se preprečil celoten proces prestrukturiranja družbe OTE.
- (115) Obstaja podobnost med zadevnim primerom in Sporčilom Komisije o naslednjih naložbah na področju energije ⁽⁴⁸⁾. Do naslednjih naložb pride, ko prvotni operater pridržijo stroške, ki so povezani s tem, da je edini dobavitelj, ampak jih ne more povrniti, ker so na trgu zaradi liberalizacije novi tekmeči.
- (116) Prispevek grške države v SPU bi bil lahko zato podobno upoštevan kot nadomestilo za naslednje naložbe zaradi naslednjih razlogov. Posebni zaposlitveni status stalno zaposlenih pri OTE je povezan s prejšnjim monopolnim položajem, ko trg še ni bil liberaliziran. Pri tej posebni ureditvi ni bilo nobenih težav, dokler je družba OTE delovala v monopolnem okolju. OTE je imela višje stroške v primerjavi z drugimi, ampak je bila zaščiten pred kakršno koli konkurenco znotraj panoge. Po liberalizaciji grškega trga telekomunikacij je ta posebna zaposlitvena ureditev postopoma postala breme za družbo OTE in začela vplivati na njeno konkurenčnost. Posebni zaposlitveni status stalno zaposlenih, tj. status kvazi državnih uradnikov, predstavlja dodatni strošek plače za družbo OTE, ki ga njenim tekmečem ni treba kriti ⁽⁴⁹⁾.
- (117) Skladno s tem je odločitev grških organov, da financira stroške SPU, ki izhajajo iz stroškov zaradi statusa stalno zaposlenih in visokih plač družbe OTE, v skladu z zahtevo nujnosti, ker omogoča družbi OTE, da svoje poslovanje prestrukturira na podoben način kot zasebna podjetja, ne da bi morala kriti dodatne stroške, ki izhajajo iz obdobja pred liberalizacijo.
- (c) *Sorazmernost*
- (118) Prispevek države nadomesti samo stroške statusa stalno zaposlenih in visokih plač družbe OTE, ki nastanejo zaradi dodatnih hipotetičnih let za zaposlene, ki bi obvezno starost za upokožitev dosegli med letoma 2005 in 2012. Grška država še zlasti ne posega v financiranje obstoječih pokojninskih obveznosti družbe OTE ali pokojninskega primanjkljaja, ki bi ga morala prevzeti družba. Družba OTE je v celoti poravnala vse pretekle prispevke delodajalca v TAP-OTE in plačuje tudi vse stroške SPU do dneva uvedbe SPU, z izjemo stroškov, ki jih zasebni družbi ne bi bilo treba kriti, če bi morala povzeti podobne ukrepe za zmanjšanje delovne sile.
- (119) Grška država zato nakazuje 4 % svojega deleža v družbi OTE v pokojninski sklad, da bi financirala stroške SPU, ki izhajajo iz dejstva, da pokojnine upravičencev do SPU niso izračunane na podlagi leta njihovega dejanskega odhoda, ampak na podlagi leta, ko bi se upokojili, če bi izkoristili vse ugodnosti svojega statusa stalno zaposlenih. To pomeni, da država v glavnem financira prihodnjega delodajalca in pokojnine zaposlenih, ki ustrezajo dodeljenim hipotetičnim letom zaposlenih, ki izkoristijo ugodnosti SPU.
- (120) Prispevek države je treba oceniti tudi v okviru širšega sporazuma med upravo družbe OTE in njenimi zaposlenimi, ki so v zameno za ugodno spodbudo za predčasno upokojevanje pristali na ukinitvev statusa stalno zaposlenih za nadaljnje zaposlovanje. Če bi zaposlitveni status zaposlenih pri družbi OTE ostal enak, prispevek države ne bi imel nobenega učinka na dolgoročno sposobnost preživetja družbe, ker bi se z nadaljnjim zaposlovanjem nevtralizirali kakršni koli kratkoročni prihranki stroškov, ki bi jih OTE realizirala z SPU.
- (121) Sorazmerna narava zadevne pomoči je odvisna tudi od potrditve, da (a) so grški organi ustrezno ocenili dodatne stroške, ki jih bo morala kriti družba OTE zaradi statusa stalno zaposlenih in visokih fiksnih plač zaposlenih, ki bodo izkoristili ponudbo SPU in (b) da države ne prispeva čezmernega nadomestila stroškov družbe OTE.

⁽⁴⁸⁾ Glej opombo 17 zgoraj.

⁽⁴⁹⁾ Treba se je sklicevati tudi na Odločbo Komisije v zadevi EDF (glej opombo 16 zgoraj). V tej odločbi je Komisija razglasila združljivost ukrepa, s katerim je Francija nekatera podjetja v sektorju industrije električne energije in plinam oprostila plačila nekaterih pokojninskih dajatev, ki so jih zaposleni pridobili v preteklosti, ko so podjetja delovala monopolno. Komisija je upoštevala, da so bila podjetja v tistem obdobju zaščiten pred kakršno koli konkurenco znotraj panoge in so zato lahko krila stroške višjih pokojninskih pravic, ne da bi bila v gospodarsko slabšem položaju. Komisija je potrdila, da te „pretekle obveznosti“ pomenijo veliko težavo za ta podjetja, ko so delovala v konkurenci z ostalimi podjetji električne energije in plina, ki jim ni bilo treba kriti istih stroškov iz preteklosti (uvodna izjava 143 Odločbe). Komisija je dodeljeno pomoč, „glede na tako panožno reorganizacijo“ označila kot potrebno in proporcionalno na podlagi dejstva, da drugi vidiki panožne reforme niso vključevali nobene državne pomoči (uvodna izjava 146 Odločbe). Čeprav v tem primeru grška država ne nadomesti preteklih pokojninskih obveznosti družbe OTE in ukrep ni usmerjen v širšo panožno reorganizacijo, smiselno veljajo načela iz EDF.

(i) Dodatni stroški družbe OTE

- (122) Na podlagi podrobnih podatkov, ki so jih posredovali grški organi, znašajo nominalni stroški SPU, kot jih je potrdila KPMG v skladu s potrjenimi Finančnimi izkazi MSRP družbe OTE za leto 2005, 1 161,8 milijona EUR.
- (123) V skladu s študijo družbe CRA International (glej uvodno izjavo 65) NPV SPU znaša 1 086,2 milijona EUR. Ob upoštevanju davčnih ugodnosti družbe OTE zaradi odbitkov davka od dohodka pravnih oseb, je CRA International nominalno sedanjo vrednost po plačilu davka SPU ocenila na 784,3 milijona EUR.
- (124) CRA International je izračun NPV naredila na podlagi 3-odstotne diskontne stopnje, kar ustreza donosu varnih vrednostnih papirjev. Ta pristop je v nasprotju z uradnimi obvestili grških organov novembra 2005, ki so temeljili na tehtanem povprečju stroškov kapitala družbe OTE, ocenjenem na 7,8 %. CRA International ne zanika, da je lahko tehtano povprečje stroškov kapitala uporabljeno kot diskontna stopnja. Upošteva pa, da medtem, ko uporaba tehtanega povprečja stroškov kapitala odraža običajno tveganje, ki mu je izpostavljeno podjetje med poslovanjem, v tem primeru pri plačilu plač in pokojnin zaposlenih pri OTE ni negotovosti, saj so plače v skladu s strogo plačno lestvico, njihova letna revizija „navzgor“ pa ni povezana z ekonomsko uspešnostjo družbe OTE. Zaradi popolnosti CRA International izračuna tudi NPV SPU v skladu s tehtanim povprečjem stroškov kapitala družbe OTE in ugotovi, da je NPV SPU 704,8 milijona.
- (125) Komisija meni, da je ocena na podlagi tehtanega povprečja stroškov kapitala družbe OTE (7,8 %) v skladu s splošno prakso na tem področju (to je potrdila tudi CRA International) in v skladu s prejšnjimi uradnimi obvestili grških organov. NPV SPU bi morala znašati 704,8 milijona EUR.
- (126) RCA International glede na predpostavko, da bi družba OTE lahko ponudila paket zgodnjega upokojevanja, ki je enak 150 % pravno predpisane zahteve za presežek delovne sile, ampak z zasebnimi plačami (to pomeni 33 % nižje plače kot v OTE), ugotavlja, da bi NPV take sheme znašal 314,4 milijona EUR. Iz tega sledi, da je dodatna obremenitev družbe OTE 390,4 milijona (704,8 – 314,4 = 390,4 EUR).
- (127) Ob sprožitvi formalnega postopka preiskave je Komisija prosila grške organe, naj predložijo dokaze o tem, da nameravajo zasebna podjetja ponuditi pakete za presežek delovne sile, katerih vrednost bi bila enaka 150 % minimalnih pravno predpisanih zahtev. Grški organi so pred-

ložili poročilo podjetja Hay Group (glej uvodno izjavo 61), ki je na podlagi pogovorov in podatkov, zbranih od 40 podjetij, ki poslujejo v Grčiji, ugotovilo, da je bil, kljub temu, da nobena SPU v EU ni primerljiva s SPU družbe OTE, paket za presežek delovne sile, ki so ga zasebna podjetja ponudila svojim zaposlenim, starim od 51 do 62 (večina zaposlenih pri OTE, ki so sodelovali v SPU), v povprečju enak 150 % minimalnih pravno predpisanih zahtev. Po preučitvi ustreznih podatkov, ki so jih posredovali grški organi, Komisija nima podlage, da bi dvomila o veljavnosti ugotovitev iz poročila podjetja Hay Group.

- (128) Izračun dodatnih stroškov družbe OTE (390,4 milijona EUR), ki ga je opravila CRA International na podlagi množitelja 1,5, ki ga je v svojem poročilu predlagalo podjetje Hay, je treba sprejeti kot utemeljen.
- (129) Nadaljnje vprašanje, ki zahteva odgovor, je, ali prispevek grške države presega dodatne stroške družbe OTE, ki so ocenjeni na 390,4 milijona EUR.

(ii) Vrednost prispevka grške države

- (130) V skladu s členom 74(4)(a) Zakona št. 3371/2005 grški organi prispevajo 4 % osnovnega kapitala družbe OTE k TAP-OTE. Vrednost prispevka grške države k SPU se izračuna z množitvijo celotnega števila delnic družbe OTE (490 582 879) s 4 % in s končnim borznim tečajem družbe OTE na atenski borzi⁽⁵⁰⁾.
- (131) Na dan objave Zakona št. 3371/2005 (14. julija 2005) je bila končna cena delnice družbe OTE 16,35 EUR. Na ta datum je prispevek države znašal okoli 315 milijonov EUR. Od takrat se je cena delnice družbe OTE postopoma zvišala; cena je nihala od 23 EUR v sredini januarja 2007 do 21 EUR na dan 27. februarja 2007. 27. februarja 2007 je zato vrednost 4 % deleža grške države v družbi OTE znašala okoli 410 089 618 EUR.
- (132) Vrednost prispevka grške države na ta datum je bila višja kot znesek dodatne obremenitve družbe OTE (390,4 milijona EUR).
- (133) Grški organi so se v svojem odgovoru ob sprožitvi formalnega postopka preiskave, ker ni mogoče predvideti prihodnje končne cene delnice družbe OTE, uradno zavezali, da bodo razveljavili Zakon št. 3371/2005, če bo vrednost 4-odstotnega deleža preseгла znesek 390,4 milijona EUR na dan prenosa na pokojninski sklad in da bodo sprejeli vse druge potrebne ukrepe, s čimer zagotovijo, da vrednost delnic, ki bodo prenesene v TAP-OTE, ne bo preseгла 390,4 milijona EUR.

⁽⁵⁰⁾ To pomeni $19\,623\,315,16 \times$ borzni tečaj OTE.

(134) V skladu z zgoraj navedenim temelji ocena Komisije glede zadevnega primera na jamstvu Grčije, da njen predviden prispevek v TAP-OTE ne bo presegel zneska 390,4 milijona EUR, kar ustreza dodatnim stroškom SPU družbe OTE, in da bo, če bo to potrebno, tudi razveljavila Zakon št. 3371/2005.

1. Druge ugodnosti

(135) Ob sprožitvi formalnega postopka preiskave je Komisija upoštevala, da dodatni stroški, ki jih ima družba OTE zaradi posebnega zaposlitvenega statusa svojih zaposlenih, ne bi nujno upravičili prispevka države, ker bi družba OTE lahko imela koristi zaradi drugih ugodnosti, ki nevtralizirajo stroške SPU (glej uvodno izjavo 47). Take ugodnosti bi lahko izhajale iz posebnega zaposlitvenega statusa zaposlenih pri OTE, na splošno, ali iz posebnih intervencij, zaradi katerih bi bili delovni stroški družbe OTE manjši od delovnih stroškov podjetij, za katere velja splošna delovna zakonodaja, kot je izvzetje stroškov za brezposelnost ali oprostitev plačila pokojninskih obveznosti. Tudi nekdanji monopolni položaj lahko koristi družbi OTE in nadomesti slabši položaj, ki izhaja iz dodatnih stroškov SPU (še posebno v zvezi s fiksnim telekomunikacijskim omrežjem).

(a) Ugodnosti v zvezi z delovnim pravom

(136) Komisija zdaj meni, da bi morala biti ocena skladnosti ukrepov s členom 87(3)(c), katerih namen je nadomestiti dodatne stroške podjetja z nekdanjim monopolnim položajem, ki izhajajo iz obdobja, ko je zadevna družba delovala kot monopolist, omejena na preiskavo o tem, če je družba imela koristi ali še ima koristi od drugih podobnih ugodnosti (kot v tem primeru, druge ugodnosti v zvezi z delovnim pravom, ki jih ima družba OTE), ki lahko nevtralizirajo zadevne stroške.

(137) V zvezi s tem prof. Levantis v poročilu, ki ga je naročila grška država, sklepa, da OTE nima koristi od kakršnih koli delovnih ugodnosti in da za družbo OTE velja splošni okvir za delovno pravo kot za vsako drugo delniško družbo. Nadalje so grški organi potrdili, kot je zahtevala Komisija ob sprožitvi formalnega postopka preiskave, da mora OTE, kot vsak drug delodajalec v Grčiji, plačati prispevke za socialno zavarovanje za nezaposlenost v skladu z veljavno zakonodajo za socialno varnost.

(138) Ob sprožitvi formalnega postopka preiskave je Komisija tudi raziskovala, če je imela družba OTE v preteklosti koristi zaradi oprostitev plačila pokojninskih obveznosti.

Glede na podatke, ki so jih predložili grški organi, družba OTE ni bila nikoli izvzeta ali oproščena plačila pokojninskih obveznosti kot delodajalec ⁽⁵¹⁾.

(b) Ugodnosti v zvezi s konkurenco

(139) Komisija meni, da je vprašanje, ali je treba upoštevati tudi druge ugodnosti, ki izhajajo iz prejšnjega monopolnega položaja zadevnega podjetja, bistveno odvisno od tega, ali je bil zadevni trg popolnoma liberaliziran v smislu obstoja ustreznega pravnega okvira, ki zagotavlja, da prejšnji monopolisti nimajo več nobenih izključnih ali posebnih pravic ali drugih privilegijev in da je dejansko ali verjetno izkrivljanje konkurence mogoče učinkovito obravnavati v okviru predhodnih pravnih sredstev in/ali v okviru naknadne uveljavitve ustreznih določb zakona o omejevanju konkurence.

(140) V zvezi s tem se je tretja stranka ob predložitvi osredotočila predvsem na domnevno protikonkurenčno vedenje družbe OTE na trgu fiksnih glasovnih telekomunikacij in na domnevno neuspešnost državnega regulativnega organa pri izvajanju svojih regulativnih obveznosti.

(141) Komisija ugotavlja, da je v skladu s členoma 7 in 13 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (okvirna direktiva) ⁽⁵²⁾ državni regulativni organ že določil, da ima družba OTE pomembno tržno moč na vseh fiksnih trgih iz priporočila Komisije o upoštevnih trgih. Posledično je družba OTE trenutno predmet celostnih predhodnih pravnih sredstev na področju trgovine na debelo in drobno. Družba OTE mora tretjim strankam omogočiti: (a) dostop do fiksnega omrežja kot grosistom, (b) izbiro in predizbiro ponudnika, (c) tranzitne storitve in omrežne storitve v skladu z načeli pravičnosti, sprejemljivosti in pravočasnosti. Kot operater z veliko tržno

⁽⁵¹⁾ Ravno nasprotno je grška država s številnimi zakonodajnimi akti med letoma 1994 in 2001 (zakoni št. 2257/1994, 2768/1999, 2843/2000 in 2937/2001) od družbe OTE zahtevala nekatera začasna plačila v TAP-OTE, da bi se pokrili primanjkljaj iz rednega poslovanja pokojninskega sklada. Leta 2001 je morala družba OTE po zakonu plačati pavšalni znesek 120 milijard GDR (okoli 4 milijarde EUR), da bi pokrila primanjkljaj TAP-OTE, izračunan za leta od 2002 do 2011. Ker družba OTE ni imela nobenih obveznosti, da zagotovi sposobnost preživetja TAP-OTE, so bila ta plačila opravljena poleg lastnih pokojninskih prispevkov družbe OTE kot delodajalca.

⁽⁵²⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 33.

močjo na trgu fiksne telefonije ima družba OTE več obveznosti in sicer: nediskriminacija, preglednost, ločeno računovodstvo in revizija, cenovni nadzor, stroškovno računovodstvo na podlagi dolgoročnih povprečnih posamičnih stroškov na podlagi trenutnih stroškov aktive⁽⁵³⁾. Ta sredstva so navedena tudi v uredbi o trgih zakupljenih vodov⁽⁵⁴⁾ in o trgu širokopasovnega dostopa za grosiste⁽⁵⁵⁾. Nadalje je državni regulativni organ (NRA – national regulatory authority) družbi OTE določil trenutno najnižje cene za razvezavo lokalne zanke (LLU) v EU.

- (142) Različne obveznosti iz stroškovnega računovodstva in ločenega računovodstva družbe OTE so namenjene zagotovitvi, da družba OTE kot nekdanji monopolist nima nobenih koristi, ki bi oslabilo ali izkrivilo konkurenco na trgu⁽⁵⁶⁾.
- (143) Komisija nadalje ugotavlja, da je od sprožitve formalnega postopka preiskave NRA uvedel številne naknadne ukrepe proti družbi OTE zaradi kršenja obstoječega regulativnega okvira ali določb zakona o konkurenci⁽⁵⁷⁾.
- (144) V smislu zgoraj navedenih pomislekov se kaže, da obstoječi sektorski regulativni okvir v veliki meri že zagotavlja, da trg elektronskih komunikacij ustrezno deluje in da ne obstajajo koristi za družbo OTE, ki izhajajo iz prejšnjega

⁽⁵³⁾ Glej odločbe Komisije (Brez pripomb), zadeva EL/2006/0493: izvor klica v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji, zadeva EL/2006/0494: izvor klica na posameznih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji in zadeva EL/2006/0495: tranzitne storitve v fiksнем javnem telefonskem omrežju. http://circa.europa.eu/Public/irc/info/ecctf/library?l=/ellda/adopted_measures&vm=detailed&sb=Title

⁽⁵⁴⁾ Odločba Komisije (Brez pripomb), zadeva EL/2006/0372: veleprodajni trg širokopasovnega dostopa v Grčiji.

⁽⁵⁵⁾ Odločba Komisije (Brez pripomb), zadeva EL/2006/0491: minimalni nabor zakupljenih vodov v Grčiji.

⁽⁵⁶⁾ Na podlagi člena 7(3) Direktive 2002/21/ES je Komisija preučila tudi zgoraj navedene odločitve in ukrepe, ki jih je regulativni organ izrekel družbi OTE, in ni izrazila nobenih resnih dvomov v zvezi z njihovo združljivostjo z zakonodajo Skupnosti in še posebno s cilji iz člena 8(2)(b) okvirne direktive, vključno z obvezo državnih regulativnih organov, da s svojo pristojnostjo odločanja „zagotovijo, da v sektorju elektronskih komunikacij ni izkrivljanja ali omejevanja konkurence“.

⁽⁵⁷⁾ 29. novembra 2006 je regulativni organ družbo OTE oglobil za 3 milijone EUR, 1 000 000 EUR za kršitev obstoječega regulativnega okvira (predizbira ponudnika) in 2 000 000 EUR za zlorabo prevladujočega položaja (zavrnitev zagotavljanja mrežnega dostopa, prenos tržne moči in zloraba razmerja gospodarske odvisnosti). V okviru postopka oprostive sodne prepovedi je 2. marca 2007 organ po sprejetju zahtev številnih drugih ponudnikov, ki jim je družba OTE grozila s prekinitvijo povezav, sklicujoč se na dejstvo, da naj bi ti ponudniki veliko dolgovali družbi OTE, izdal dve začasni odredbi. Ta ukrep družbi OTE začasno prepoveduje prekinitve povezav, dokler organ ne odloči, ali so zahteve družbe OTE utemeljene v okviru postopka reševanja sporov v skladu s trenutnim regulativnim okvirom. Glej sporočilo za javnost EETT z dne 2. marca 2007.

monopolnega položaja in ki jih okvir ne obravnava; v vsakem primeru pa Komisija ni našla nobenih takih merljivih ugodnosti in tudi tretja stranka jih ni navedla.

(c) *Izvetje družbe OTE od plačila davka na oglaševanje*

- (145) V svoji predložitvi je tretja stranka navedla, da je bila družba OTE oproščena plačila davka na oglaševanje, ki ga morajo plačati vsa druga podjetja za vsak oglas, ki ga objavijo v katerem koli sredstvu javnega obveščanja. Komisija meni, da je treba take ukrepe preučiti posebej in ne v kontekstu tega postopka. Komisija je zadovoljna, da v vsakem primeru izvetje družbi OTE ni povzročilo nobene koristi⁽⁵⁸⁾.

2. Sklepne opombe

- (146) Iz navedenega sledi, da je načrtovani prispevek grške države k stroškom SPU družbe OTE, izračunan v vrednosti 390 milijonov EUR, dokler ne presega dodatnih stroškov družbe OTE zaradi statusa stalno zaposlenih in visokih plač zaposlenih, ukrep pomoči, katerega cilj je skupni interes na potreben in skladen način brez škodljivega vplivanja na pogoje trgovanja. Zato je združljiv s členom 87(3)(c) Pogodbe ES.

VIII. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (147) Treba je poudariti, da je bila ta odločba sestavljena na podlagi izrecne zaveze grških organov, da bodo razveljavili Zakon št. 3371/2005, če bo na datum prenosa 4-odstotnega deleža na TAP-OTE vrednost prenesenih delnic preseгла dodatne stroške SPU družbe OTE, ki jih bo preverila in sprejela Komisija. V skladu s tem je Komisija sklenila, da dodatni stroški SPU družbe OTE zaradi zaposlitvenega statusa stalno zaposlenih in fiksnih visokih plač zaposlenih znašajo 390,4 milijona EUR.

⁽⁵⁸⁾ Kot so potrdili grški organi, je bila družba OTE, čeprav da v preteklosti res ni plačevala davkov, vedno v enakem položaju kot njeni konkurenti, saj nobenemu drugemu ponudniku telekomunikacijskih storitev ni bilo treba plačevati davka po grškem zakonu. V skladu s členom 19(2) Zakona št. 1264/1982 so bila javna podjetja ali javne gospodarske družbe oproščena plačila davka na oglaševanje. Leta 2005 je Upravno sodišče prve stopnje (Odločba št. 9564/2005) odločilo, da je treba pojme, kot sta „javne storitve“ in „javne gospodarske službe“ iz Zakona št. 1264/1982 razumeti, kot da vsa telekomunikacijska podjetja, ki nudijo telekomunikacijske storitve, izpolnjujejo pogoje za izvetje od plačila davka na oglaševanje ne glede na njihov status kot javno ali zasebno podjetje. Posledično izvetje ni predstavljalo nobene ugodnosti za družbo OTE v primerjavi z njenimi konkurenti.

(148) Na podlagi omenjene zaveze je Komisija ugotovila, da prijavljeni ukrep, preučen v povezavi z ustrezno sodno prakso, vključno s Sodbo *Combus*, lahko pomeni pomoč. Vendar primera ni treba nadalje raziskovati, kajti, tudi če je ocenjen kot pomoč, je v vsakem primeru združljiv s skupnim trgom iz člena 87(3)(c) Pogodbe ES –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

4-odstotni delež družbe OTE, ki ga namerava grška država prenesti v TAP-OTE, če njegova vrednost na dan prenosa ne bo presegala zneska 390,4 milijona EUR, pomeni pomoč, ki je združljiva s skupnim trgom iz člena 87(3)(c).

Če bo vrednost prenosa 4-odstotnega deleža v OTE, ki ga namerava grška država prenesti v TAP-OTE, na dan prenosa presegala znesek 390,4 milijona EUR, bo Grčija sprejela vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da TAP-OTE ne bo prejela višjega zneska od 390,4 milijona EUR.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Helensko republiko.

V Bruslju, 10. maja 2007

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije